

A/117

19.09

VII. 141 (1835) — Oradea, 1938. július 1.

MAGYAR L

+ 3 lei

Taxa p. aprob.

numerar conform No. 157.012/1934.

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9—11.

Director și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

Proprietar: TIPOGR. SFT. LADISLAU S. A.
Nrul de inregistrare in Reg. Publ. periodice — Tri-
bunalul Bihor, sectia III. Nr. ord. 11/11 Iunie 1938

Primcolaborator: **dr Gyáriás Elemér**

A városok nemzetközi értekezlete Bucureștiben

Calinescu belügyminiszter nagyfontosságú ismertetést adott az új alkotmányról. — A svájci kiküldött megállapította, hogy az új román alkotmány mestermű

București. Saját tud. Szerdán délután a bucurești városháza dísztermében megnyílt a városok nemzetközi szövetségének értekezlete. Európa minden részéből a városok és városzövetségek számos kiküldöttje érkezett Bucureștibe erre az értekezletre, így Budapestről Harrer Ferenc volt alpolgármester jelent meg.

Az értekezlet résztvevőit először Julian Peter főpolgármester üdvözölte, majd Armand Calinescu belügyminiszter beszélt és rámutatott arra, hogy midőn az értekezlet tagjai megítélték az országot jövőjükkel, egyúttal történelmi pillanathoz érkeztek: tanúi lehetnek annak, hogy az az ország, amely különböző pártokra volt oszolva, megtalálta egységét, az uralkodó vezetése alatt, az új alkotmány szellemében.

A február 10-iki alkotmány, — mondotta Calinescu. — nem áldozza fel az ember egyéni szabadságjogait, sőt, azt mondhatnám, hogy egyes jogok ezek közül, mint a tulajdonjog is, megerősítésüket találják az új alkotmányban. Megőrzi ez a szabad fejlődés minden észszerű biztosítékát. De az új alkotmányos rendszert különösen három elv kihangsúlyozása jellemzi: a tekintély, a felelősség és a munka elve. Kü-

lönben csak azok vehetnek részt az ország vezetésében, akik egy hasznos foglalkozás tényleges gyakorlásával jogcímet szereztek a közéletben való szerepléshez.

A továbbiakban Calinescu ismertetette még az új közigazgatási reformot, amely rövidesen életbe lép.

A résztvevők részéről Montagu Haris, a városok nemzetközi szövetségének elnöke beszélt, majd dr. Leimburger, a svájci konföderáció alkancellárja méltatta az új román alkotmányt.

— Összehasonlítotam azt, — mondotta. — svájci és más országok alkotmányával és mondhatom: a román alkotmány mestermű.

A „Román Kulturális Liga” nagygyűlése Botosaniban.

București. Saját tud. Szerdán Botosaniban megnyílt a Román Kulturális Liga kongresszusa. Jorga professzor elnökölte alatt. Jorga bejelentette, hogy a Kulturális Liga tagjait revízió alá kell venni és a politikát teljesen ki kell küszöbölni a Ligából. Ezután csak azok lehetnek a Liga tagjai, akik már tettek, vagy tenni fognak valamit a román nemzetért.

Szövetkezeti napok

(S. I.) — A részletes beszámolók, melyek szövetkezeteink pompás kiállításának benyomásait és külső képét közvetítik, az anyagi eredményekre helyezik a hangsúlyt. Az anyagiaknál azonban fontosabb ma ennek a kiállításnak erkölcsi sikere: az öntudat ugyanis, melyet ez az erkölcsi siker táplál és megerősít, a jövőben még nagyobb gazdasági eredményeknek lehet az apja. Az erkölcsi és anyagi sikereknek e váltakozásából születik meg minden maradandó földi alkotás.

Nem tulzás, ha azt állítjuk, hogy a magyarság számára távoli és ismeretlen terület a gazdasági életét alakító és irányító magasabb rendű munka. Sokkal távolibb és ismeretlenebb, mint például az angol számára a gyarmatok világa.

Talán tulzás viszont, ha azt mondjuk, hogy a mi átlagos magyarunk — a középosztályhoz tartozó épenygy, mint az egyszerű falusi ember — szinte ugyanazzal a tájékozatlansággal és érdektelenséggel nézi, hogy mi történik a javakkal, melyeket termel vagy elfogyaszt, mint a tengereken túli gyarmatok beneszülőtte az angol hajók sürgés-forgását, az angol kereskedők és telepesek titokzatos tevékenységét. Olyan tulzás azonban ez, mely rokonságot tart a valósággal.

Gazdasági középosztályunk alig van, felső irányító és szervező gazdasági rétegünk pedig egyáltalán nincsen. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a javak forgalmában a magyar nemzetiségi szempont sem közvetve, sem közvetlenül nem érvényesül, mert hiszen enélkül nem is érvényesülhet.

Ne mondja azt senki, hogy a gazdasági életben nemzetiségi szempontok nem juthatnak szóhoz. Ezt az elavult és megdőlt liberális tanítást azok hirdetik makacsul és rosszhiszeműen, kik minden népi háttér és széles falusi rétegek nélkül kaptak helyet a gazdasági életben s ezeket a helyeket mindenáron megakarják tartani.

A valóság az, hogy ma a gazdasági életet — mindenütt a világon — kizárólag nemzeti szempontok irányítják. Ezek a szempontok kapnak kifejezést a védővámokban s mindazokban az intézkedésekben, melyekkel az államok a nemzeti munkát istápolják és gyümölcsöket szaporítani igyekeznek. Mi más pedig az állam, mint a nemzetek gazdasági és politikai érdekeinek legfőbb szervezete?

A nemzetiségek kezében nincsen politikai hatalom, mely gazdasági érdekeiket hasonló eszközökkel védhetné. A nemzetiségeknek tehát erkölcsi eszközökkel kell védeniök a maguk népének gazdasági munkáját, azt az egész életterületet, melyen az folyik. Annál is inkább így kell tenniök, mert a nemzeti államok elmélete mellett az államok csak egyetlen nemzetet ismernek el. Az erkölcsi eszközök, melyek ezt a célt szolgálni tudják: a gazdasági öntudat, mely nem egyéb, mint a nemzeti idealizmus gazdasági formája; a népi fegyelem, mely egyetértést teremt a népi egyedek öntudatos törekvései között s végül a termelés és a fogyasztás megszervezése, melyet egyedül népi fegyelemmel lehet megteremteni.

A szövetkezeti munka legfőbb jelentősége éppen az, hogy ezeket az erkölcsi eszközöket a

Ciano olasz külügyminiszter megbeszélései Lord Perth angol nagykövettel a spanyolországi légi bombázásokról

Egyes lapok szerint az angol nagykövet Olaszországot tette felelőssé a légi támadásokért. — Ciano kifejtette, hogy a spanyol nemzetiek nem angol, hanem csempész hajókat bombáztak

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia Ciano külügyminiszter és lord Perth angol követ keddi megbeszéléseivel kapcsolatban utal a fasiszta-ellenes sajtónak a találkozóhoz fűzött magyarázataira és azt írja, hogy a valóságban ennek a tanácskozásnak egész más jelentősége van és az olasz külpolitika egyenes vonalvezetésének újabb bizonyítéka. Egyes baloldali sajtó-organumok szerint lord Perth Rómában fenyegetőleg lépett fel és a spanyolországi légitámadásokért Olaszországot tette felelőssé s az olasz kormány határozott közbenjárását követelt, sőt, ettől tette függővé az olasz-angol meg egyezést. Mindenki előtt világos, — írja az olasz lap, — hogy ilyen erőltetett magyarázatok újból csak hatástalanok maradnak, mert torzképet festenek az angol külpolitika és a nemzeti Spanyolország politikai és katonai helyzete tekintetében. Kétségtelen hogy lord Perth néhány mefontolt szót ejtett arról a helyzetről, mely

a köztársasági spanyol kikötők bombázásából keletkezett. Ciano válaszában igazolta azokat a politikai irányelveket, amelyeket Olaszország eddig követett és kellő megvilágításba helyezte a nemzeti Spanyolország tényleges katonai és politikai helyzetét. A nemzetiek nem angol, hanem csempészhajókat bombáztak. Az az elv, hogy a lobogó mentesíti a hajót a bombázástól, nem lehet irányadó ilyen küzdelemben, ahol egy nemzet létéről, vagy nemlétéről van szó.

Az olasz hadsereg vezérkari főnöke Berlinbe látogat.

Berlinből jelentik: Pariani tábornok, az olasz hadsereg főparancsnoka és vezérkari főnöke július 3-án egy hétre Berlinbe utazik, ahol Brauschütz vezérezredes, német hadsereg-főparancsnok vendége lesz.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

mindennapi életben alkalmazza, gyakorlásukkal pedig tanít, nevel és példát mutat.

A szövetkezeteinknek ezt az első kiállítását — kezdeményezői és megszervezői minden elismerést megérdemelnek, — nem is tudjuk másképpen nézni, mint a népnevelő és népszervező munka eredményeinek bemutatását. Vizsgai kiállítás ez: arról a gazdasági ideálmusról vizsgáznak itt le szövetkezőink, melyet mindennapi munkájukba hosszú évek alatt belevittek.

Akár a horvizes polcokat nézzük, akár a fűrészek munkáját, vagy a szövetkezeti vajgyárak angol felirásu hordóit és ládáit, melyek Londonba vagy Palesztinába viszik a székely legelői illatos termékeit; akár a Hangya külön termét, mely a falusi kis fogyasztási szövetkezet ideális típusát mutatja be, mely felé 600 magyar faluban törekszenek, sok helyütt pedig már túl is szárnyalták ezt a mértéket; akár az Alfa-nak szötteit vagy a Pitvar-nak népi himzéseit; akár a Rekordnak pontos rézművi munkáit, vagy a szabók, kertészek, asztalosok és cipészek szövetkezeteinek remekbe készült portékáit, — mindenütt csak azt látjuk, hogy itt elsősorban nem magukért, hanem másokért, a szövetkezetekbe tömörült testvérekért dolgoztak azok a férfiak és nők, kik ezeket az eredményeket sok vesződséggel és sok munkával, sok csalódás után, de végül mégis csak elérték. Most pedig eljutottak odáig, hogy munkájuk gyümölcseit ország-világnak, de legelső sorban mégis azoknak mutassák be, akikért ezt a nehéz és göröngyös utat évek óta csendben, hangtalanul, legtöbbször elismerés és illó jutalom nélkül járták.

Az új szövetkezeti törvény indokolásában olvassuk a következő mondatokat:

„A szövetkezés ebben az országban nem egyszerű bankári, kereskedelmi vagy gazdasági kérdés, mely bizonyos számú magános személyt érdekel, kik összefogtak, hogy egymást támogassák: a szövetkezés nemzeti probléma...”

A tétel alapján, mely minden népre egyformán áll, az indoklás arra a következtetésre jut, hogy a szövetkezést lényeges és határozott állampolitikává kell tenni, e politikának célja pedig a falvak gazdasági életének újjászervezése és kifejlesztése.

Ez a politika azonban valóban az állam politikája akkor lesz, ha valamennyi nemzet, mely e földön él és együttesen az államot alkotja, a saját szövetkezésének ügyét ebben az értelemben szabadon átérzheti és képviselheti.

A magyar szövetkezeteknek ez a kiállítása

bizonyosság arra, hogy mily eredményes teremtő munkát tud elvégezni a gazdasági idealizmus, mely mindig és mindenütt a nemzeti érzésből, a népi közösség szükségleteinek átérzéséből táplálkozik. Biztatás a magyar nép fele, hogy jó uton jár, ki a szövetkezeti utra lépett; ezzel nemcsak gazdasági értékeket termel, hanem közös nagy nemzeti javakat is, melyek emberekben, tudásban, öntudatban, bizakodásban

és tapasztalatokban nagy hiányokat pótolnak. Biztosíték pedig egyúttal azok felé, kik első sorban az állam érdekei felett örködnék, mert semmiképpen sem lehet káros az a munka, mely az állami társadalom reális javait szemlélhetőleg és napról-napra eredményesebben gyarapítja. — Semmisem mutatja pedig szemléltetőbben ezt a gyarapodást, mint éppen ez a szép és gazdag kiállítás.

Mennyi idő alatt évülnek el az adótartozások és az adóbírságok?

Bucurestiből jelentik: Általában magánjogi és kereskedelemjogi, valamint büntetőjogi ügyekben az elévülés kérdése törvényes jogszabályokban teljes precizitással ki van dolgozva úgy, hogy a jogkereső közönség teljesen tisztában lehet ezzel a kérdéssel.

Nem így áll a dolog kincstári ügyekben. A sok speciális kincstári természetű törvényben és rendeletben igen sokszor nem elég világosan tünik ki, hogy egyes esetekben milyen is az elévülési idő.

Ilyen érdekes elévülési kérdést tárgyalt a bucaresti tábla V. osztálya. Jelentékeny összegről volt szó, be nem vallott globális adóról, amely mulasztás miatt még 1932-ben kihágási jegyzőkönyvet vettek fel az illető vállalat ellen. Az eljárás folyama alatt a megbüntetett cég ugyanis fellebbezéssel élt, — ugyanazon kincstári közeg, amely az első kihágási jegyzőkönyvet felvette, újabb kihágási jegyzőköny-

vet szerkesztett, amelyben saját előző jegyzőkönyvét megváltoztatva, kisebb pénzbüntetést állapított meg.

Ezen második jegyzőkönyv ellen is fellebbezett a fél. Mindkét jegyzőkönyv ellen egyik kifogása az volt, hogy a jegyzőkönyvek tényleges bevizsgálás nélkül készültek. Ezek kívül arra is hivatkozott, hogy a kérdéses kincstári követelések elévültek.

A kihágási jegyzőkönyvek felett bíraskodó törvényszék elvben elutasította a kifogásokat, nem állapította meg az elévülést, leszállította ellenben a pénzbüntetést.

Ez ellen a fél recurssal élt az 1932. évi egyenes adótörvény 105. és 1933. évi módosított törvény 123. szakaszai alapján és hivatkozott arra is, hogy a polgári törvénykönyv értelmében a törvényeknek nincs visszaható hatálya. Nem szakította meg az első ügyben felvett kihágási jegyzőkönyv az elévülést, miután az már annak felvételekor beállott.

A tábla abból indult ki, hogy a törvényszék szerint az 1927 és 1931 évek közötti időből származik a globális adó eltitkolása. Az 1932. évi adótörvény 5. évi elévülési időt állapít meg, míg az 1938. évi módosított törvény ennek az elévülési időnek fenntartásával kezeli azt a rendelkezést is, hogy minden hitelesen eszközölt, kincstári közegektől származó vizsgálati cselekmény megszakítja az elévülést. Ennélfogva a tábla megállapította, hogy jól lehet a második ízben felvett kihágási jegyzőkönyv az első, mint kincstári végzet hatályon kívül helyezte ugyan, azonban az a jegyzőkönyv mégis, mint hiteles okirat bizonyítékát képezi a bevizsgálásnak, tehát elutasította az elévülési kifogást.

Dr. Nyisztor Zoltán

Mandarinok, Kulik és Misszionárusok!

Utleírás

Ara: 180 lei és portó

Kapható könyvosztályunknál.

Az első ebéd

Irtá: Horváth János

Hathetes házasság voltak.

Az asszony „Bogaramnak” szólította férjét, Bogár úr pedig „Galambomnak” Bogárné.

Az első hetekben kosztot hozattak, mert Bogár úr tapintatos és gyengéd férj volt, aki kiemelte az asszonyt. Nem, mintha nem szerette volna az izes háziifjót, hisz részben azért nősült meg, de a mézeshepek idején nem akarta ily prózai dolgokkal megtróni.

Ezen a napon Bogár úr igen éhesen jött haza a hivatalból. Szokása ellenére nem uzsonnázott, mert előző nap úgy határozott, hogy elég volt a tartalmatlan idegen ételekből s az asszony sajátkezőleg fog főzni.

Az étrendet Bogár úr ízlése szerint állították össze, aki az anyének gondosságával, élénk csetintések kíséretében diktálta a fogásokat Bogárnének.

— Hát!... ennék már egyszer — kezdte tavolbanézó tekintettel, mint aki a mult kedves emlékei között kutat — egy... jó húsleves daragaluskával, utána főtt marhahúst paradicsommártással... és burgonyával. Tészának... talán palacsintát!

Az asszony szorgalmasan feljegyezte a kívánt ételeket s utána homlokon csókolta férjét.

— Meglesz Bogaram!

Bogár úrnak egész délelőt kitűnő ebéden járt az esze. Leiki szemei előtt, mint kövér aranyhalacska úsztak a pompás daragaluskák a sárga levesben, melynek felületén apró aranypénzekhez hasonlóan, kerek zsirkarikák lebegtek, alatta puhára főtt sárgarépa, karalábé és egyéb kivánatos gyökér- és zöldségfélével.

Máskor gyalog tette meg az utat hazáig, most villamossal rövidítette meg az időt, hogy

mielőbb esztalhoz ülhesen.

— Kész van Galambom? — érdeklődött türelmetlenül az üdvözölő csók után, mit az elkövetkező élvezetek révületében, szelidül és futva lehelt Bogárné homlokára és szívére a terített asztalhoz ült.

Az asszony behozta a párolgó levest s Bogár úrral szemben helyezkedett el, hogy az áhítatos nézők figyelmével gyönyörködjön férje élvezetében.

Bogár úr kimert egy tányérra valót.

A szemöldökén alig észrevehető rándulás jelezte, hogy színében nem fedi elképzeléseit a zavaros lé, mely felgyújtva bátran ábrázolhatta volna a Fekete tengert vihar előtt, sötét és homályos árnyalataival.

— Nem baj, attól még jó lehet! — gondolta magában.

Gondosan megfújta a kanál tartalmát és megízlelte. Utána megnyalta szájcsélét, s szemöldökét összeráncolta, tekintete a múltba merült el, ezúttal háborús emlékei között kutatva hasonló íz után, mely a megízlelt zsíros léhez lehetett volna fogható.

Nem az, amit várt! Talán még nagyon forró és nem adja ki az ízet. Amíg kihűl, addig felaprózza a daragaluskát s a kanál élével neki látott a szeletelésnek.

Az első kísérletre olyat ugrott a pajzán nokedli, hogy csak a tányér peremén sikerült utólnérnie, hogy ki ne szökjön szűkebb környezetéből.

Másikkal próbálkozott és az eredmény ugyanaz volt.

Valami nincs rendben ezzel a dararemekkel!

Most már késhez nyúlt, hogy egy váratlan támadással kettészelje. Sikerült is megszebznie, de amint tömör magjához ért, a kés is tehetetlenül elakadt. Más módszerhez kellett folyamodnia s egy hirtelen ötlettel elhatározta, hogy megpróbálja átharapni a kőzvíví nokedlit.

Behúnyta szemeit és állkapcsát nekifeszítve,

beleharapott. A tömörült grizatomok ásványeszerű képződményre jegecsédett anyagát jó ideig forgatta szájában, azután mutatójával gallériját elhúzva, nagyot nyelt.

Szemei kidülledtek, szemöldöke felfutott a hajáig s a füle is mozgásba jött a szokatlan sportteljesítménytől. Gyorsan leöblítette egy kanál üres levestel s azután újabb munkához látott.

— Izlik Bogaram? — érdeklődött kedvesen öngyűsága, Bogár úr kicsordult könnyeiben az abszolút élvezet jeleit véve felfedezni.

— Ühüm! — válaszolt Bogár úr mérsékelt udvariassággal. — Talán egy kicsit puhább lehetett volna — ez a cementvagdalké, de megmondta magát és mégis galuskának tisztelek.

Majd kipótoltja a másik fogással, vigasztalta magát s villáját egy szép szelet húsrá szúrta, mely rugalmasan hátrált meg a tálon. Rossz jelt!

Kanállal tudta csak a tányérra helyezni s gyorsan leöntötte a mártással, hogy ne lássa újabb megpróbáltatásának tárgyát.

— Elettlenek a késeink! — jegyezte meg az első sikertelen kísérlet után, melyel egy falatnyit le akart operálni a betyár szeletből. Hiába! A kés tehetetlenül csúszkált a makacs szeleten, keskeny barázdát mélyítve oszthatatlan egységébe. Végre sikerült a rostok menetét megtalálnia s ilymódon szálanként szétfejte szájában rakta, hol a mártásban áztatta, nyelvvel tilolta, mint a kendert, fogaival örölte, puhította, míg egy gyors elhatározással a nokedliraktárba küldte.

— Jó, Bogaram? — érdeklődött öngyűsága.

Bogár úr elszorult torkából meggyőződés nélkül jött ki a szó.

— Hát!... Talán egy kicsit kemény állapot volt, de hennem emberére akadt! — és hősi elhatározással legyűrte még a hátralévő adagot.

Most már csak abban volt némi reménye,

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Gyenge légáramlás változó felhőzet, itt-ott záporosó, a hőmérséklet alig változik.

Bucuresti. Saját tud. A hőség állandóan növekedőben van a fővárosban is. Szerdán 34 fok volt szabad levegőn és 53 fok a földön.

Az angol és a bur nemzeti himnusz kiegyeztetése Délafrikában

Pretoriából jelentik: Pretoria, délafrikai állam miniszterelnöke, Herzog tábornok rendeletet adott ki, hogy a jövőben minden ünnepélyes alkalommal az angol nemzeti himnusz után a bur himnuszt is játszani kell. A rendelet kiadására az készítette a kormányt, hogy már évek óta az angol himnusz játszásakor összetűzésre került sor, sőt egy időben kormányválság is támadt.

Ciano gróf azzal biztatta az angol nagykövetet, hogy Spanyolországban mérseklő befolyást igyekszik gyakorolni

(Tudósításunk folytatása az első oldalról.)
Londonból jelentik: Angol politikai körökben Ciano és Perth megbeszélésével kapcsolatban hangoztatják, hogy Ciano barátságosan fogadta az angol nagykövet előterjesztését az angol hajók ellen indított bombatámadások ügyében. Ciano utalt ugyan arra, hogy a spanyol nemzeti haderők Franco tábornoknak tartoznak engedelmességgel, de azért Olaszország mindent meg akar tenni, hogy megszűnjenek az angol hajók elleni bombatámadások. Olaszország ebben a tekintetben igyekszik érvényesíteni befolyását.

Meghiúsult a nemzetiek Valencia elleni bombatámadása.

Salamancából jelentik: A spanyol nemzeti csapatok a castelloni harctéren folytatták az előnyomulást és most Argenta felé közelednek. A nemzetiek repülőgépei szerdán hat köztársasági kikötő ellen intéztek támadást. Bombázni akarták Valenciát is, de a köztársaságiak légharító utagei megakadályozták.

hogy felfokozott vágyainak kielégítését a palacsintán hajtja be.

Szép háromszögletű darabokba hajtva, hevertek egymásraborulva a porcellán tálon s amint egy példányt kivett, a jeles tésztafajta feltételezett könnyedsége helyett az azott fehérnemű súlyával húzta le villáját.

Töltelék csak annyi volt benne a ribizli ízűből, mint rúze egy szolid női ajkon, ellenben tészta ujjnyi szélességben rétegződött egymáson, fokozatosan vastagodva egy geológiai képződmény menetében a háromszögletű alakulat északi sarka felé.

Egy adag bőven elég belőle a tökéletes gyomorsúlyyedés érzésének előidézéséhez.

Amikor az asztaltól felkelt a jóllakottsághoz hasonló érzéssel belsejében és végigdől a pam-lagon, egy exotikus éghajlati kép rémlett fel szeméi előtt, melyen óriáskigyó volt látható, gyomrában egy otromba állat tetemével, amint tehetetlenül elnyúl a buja fűben. Ez volt az első eset, hogy Bogár úr nem tisztán beceneve révén érzett szorosabb kapcsolatot természetrajzi vonatkozásban az állatvilághoz.

Délután elnehezült léptekkel ment a hivatalba, este azonban kedélyesen tért haza. Bogárné aggódva figyelte férje arcát, azon azonban nyoma sem látszott a bosszúságnak. Eleinte nem is beszélt az — enyhén szólva — sajtóságos ebéd-ről. Lefekvés előtt azonban megjegyezte:

— Holnaptól kezdve kosztot hozatunk. Ha számításba vesszük, hogy így az ebédhez nem szükséges fa, alig kerül többbe, ha pedig arra gondolunk, hogy még veszdődnök sem kell a koszt előállításával, egyenesen nyerünk az ötleten.

Bogárnének pedig eszébe sem jutott, hogy megsértődjön. Hiúsága nem szenvedett csorbát s arra gondolt, hogy a konyhánál mennyivel kellemesebb helyeken is eltöltheti a délelőttiét. Elvégre a főzőcskénél van sokkal jobb dolog is. Különösen így kánikulában...

A HABZÓ FOGPÉP

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének jubiláris közgyűlése

Az elnöki megnyitó a gazdasági tanács alakítás szükségéről szólott és az új törvényekről adott megnyugtató tájékoztatást

Cluj. Saját tud. A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége f. hó 28-án délelőtt 11 órakor tartotta meg 15 éves jubiláris közgyűlését az unitárius kollégium dísztermében.

A közgyűlésen igen szép számmal jelentek meg a vidéki szövetkezetek kiküldöttei.

Az elnöki megnyitóban Bély Kálmán gróf a gazdasági tanács megalkotásáról szólott igen nagy figyelemkeltéssel. Beszédének erre vonatkozó része így hangzott:

— Kisebbségi életünkben sok gazdasági lehetőség és rengeteg tennivaló volna. Ha azal a gondolatot foglalkozunk, hogy mivel lehetnének kisebbségünknek legeredményesebben hasznára, mint fontos szükségesség jelentkezik az a gondolat, hogy gazdasági intézményeink egymás mellett, kéz a kézben működjenek együtt népközösségünk javára. Ezen a téren, — amint már említettem, — annyi tennivaló volna, hogy helyes munkamegosztással mindenkiünknek bőven maradna tér működésük kifejtésére. De mindenik szövetkezetünk külön, sajátos céljainak elérésére alakult s így nem tudok lemondani arról a gondolatról, amely már kisebbségi életünk kezdetén felerősült s amelyet azóta is több oldalról hangoztattak, — hogy gazdasági intézményeink tervszerű együttműködésének biztosítására alakítsunk gazdasági tanácsot, s az irányítsa egységesen gazdasági életünket.

— A gondolat megvalósítása nem rajtunk mulik s rendelkezésére állunk mindazoknak, akik célszerűnek látják a gazdasági tanács megalakítását. Őszintén és készséggel vállaljuk az erre irányuló munkát, mert a szövetkezeti eszmének is az egymáson való segítés a célja s az egyenlő jogok és köteleességek elvét vallja, kizár minden hatalmi vágyat és egyéni érvényesülésre való törekvést.

Az elnök a szövetkezeti életet érdeklő újabb törvényekről is szólott. Erre vonatkozó megállapításai így hangzottak:

— Végül meg kell említenem — mondotta — azokat a törvényeket és rendeleteket, amelyek szövetkezeti életünket közelebből érdeklik. Időrendben az első ezek közül az ugynevezett kamat-törvény. Ennek rendelkezései központunk jövőbeli eredményét, illetve nyereségét kétségkívül csökkenteni fogja, viszont az olesőbb kamat megkönnyíti hitelt igénylő tagjaink gazdasági helyzetét. A most legújabbban kiadott szövetkezeti törvényről és az ezt megelőző rendeletekről meg kell állapítanom, hogy ezeknek a téves magyarázása, a hozzájuk fűzött kombinációk s a nyomukban kelt hírek bizonyos fogalomzavarokra vezettek. Ez pedig

a szövetkezeti ügyet szívükön viselő tagjainkban aggodalmat, nyugtalanságot és kishitűséget keltett. Az ezekkel kapcsolatos ügyekről Bethlen László gróf vezérigazgató — aki az illetékesekkel több ízben tárgyalt Bucurestiben — bővebb felvilágosításokkal szolgált. Felvilágosításából kitűnik, hogy nincsen okunk borúlátással nézni a helyzetet s minden reményünk megvan arra, hogy — amint eddig is ezer nehézség között éltünk és fejlődöttünk, — ezután is élni és fejlődni fogunk!

Bély Kálmán gróf elnöki megnyitója után Bethlen László gróf igazgató tette meg jelentését, amelyben ismertette a szövetség eddigi működését, jelenlegi helyzetét és a jövőre vonatkozó terveit.

Az évi jelentés után Szöke Gábor, Hadházy Sándor, Lőrinczy István esperes és mások szólaltak fel a szövetkezeti eszme érdekében.

A közgyűlést társasbéd fejezte be.

Marconi leánya férjhez ment

Spoleto-ban folyt le ünnepélyes külsőségek között a nagy olasz feltaláló, Marconi leányának esküvője Gabriele Parsce tanárral, a londoni olasz követség sajtóattaséjával

A száztvenéves dán mezőgazdaság

Köszönet a koppenhágai mezőgazdasági kiállításnak

Koppenhága, június hó.

A koppenhágai mezőgazdasági kiállítás nagyvonalú gazdasági életéről és a dolgozó dán földről nyújt érdekes képet. Milyen volt 150 évvel ezelőtt a dán gazdasági élet és milyen mérföldes haladást tett meg a mai napig. Ennek a nagyméretű gazdasági fejlődésnek — amelynek szinte tüntető ünneplése a tiznapos kiállítás — az első lökést és szabadon ívelő fejlődési lehetőséget az 1868-ban megvalósított földreform és a falusi parasztság felszabadítása adta meg. A zord időjárások viszontagságainak kiszolgáltatott földön, a küzdelmekhez szokott és edzett nép, ime: megteremtette azt a magas gazdasági szintet, amely a keleten élő és gazdasági tekintetben jóval elnyösebb adottságokkal rendelkező népek előtt is mintakép lehet.

Az egész Dánia felvonul a kiállításra.

A kiállításon hemzseg az egyformán jólétben élő nép, mindenki vágyik arra, hogy látványos keretek közt is megtekintse és élvezhesse a dán mezőgazdaság szép multját és erőfeszítésének nagyszerű eredményeit. Grönlandi lakóházak, jütlandi halászlakok, dolgozó laboratóriumok és iskolák s általában egy modern, lüktető és létezőkével nagyon is törődő boldog ország multja elevenedik meg a szemlélő előtt. Tudósok ismertetik tapasztalataikat, történéseket párhuzamba állítják a jelent a multtal, művészek megörökítik a történelmi élet jeleneteit az ipar és kereskedelem legszebb értékeit csillogtatja, a földműves ifjuság bemutatja mi terem a dán földeken, a kertészek pedig a legszebb virágos kerteket varázsolják a látogatók elé.

A balaköji park mögött esténként Dánia legjobb színészei a falvak és tanyák népszokásait elevenítik meg, a népesoportok pedig a különböző vidékek táncait lejtik. — ezenkívül szenzációs sportbemutatókat is tartanak.

A gazdatársadalom felszabadításának 150 éves jubileuma alkalmából június 20-án volt az ünnepségek tetőpontja. Ez a nap nemzeti ünnepé emelkedett: mindenütt leállt a munka s több mint 500 ezer látogatója volt a kiállításnak, a máskori 150—200 ezer szemlélővel szemben.

Szent János előestéjén, mint mindenütt Dániában, különös fényt öltött a szokásos „Nyárközépnék” ünneplése. Az ország minden jelentős helyén, ahol tó, vagy folyó van és természetesen a tengerparton is felállították a „Sárkányt” egy úszó dereglyére s pont fél 11 órakor meggyújtották. Érdekes, hogy, ez az ünnep, amely tudvalevően a szenvedélyek leg-tombolóból ünnepe Dániában, — a közép-európai hangulatnyilvánításokhoz mérten — egészen csendben folyt le.

Kedves ünnep volt még az ország minden részéből beérkező staféták fogadása a kiállításra. A stafétákhozta égő fáklyával hatalmas máglyát gyújtottak s ezeken ökröket sütöttek...

A kiállítás történelmi vonatkozásai.

Szabadtéri előadásokban, képekben és építményekben szemléltetik a falu előrejutását, mint a technika és haladás alapját. Az állattenyésztés méreteiről szintén érdekes képet nyújt a kiállítás, amit mi sem bizonyít jobban, mint hogy 700 tehén, 220 ló, 700 sertés, 100 juh és 25 kecske került bemutatásra, természetesen valamennyi az ország legszebb és legtermésesebb fajállataiból. A szárnyaskiállítás példányai is új, eddig még nem ismert elhelyezésben sorakoznak fel. A szemléltetési mód, történelmi, statisztikai eredmény és termelés szempontjából világítja meg a különböző fajokat.

ból világítja meg a különböző fajokat.

A gépkiallítás a legmegkapóbb látványok egyike. Meglepő, hogy ez az aránylag kicsiny ország (népessége 3 és félmillió), milyen praktikus, eredeti és komplikált szerkezetű mezőgazdasági szerszámokkal, eszközökkel rendelkezik s különösen gazdasági szerszámai mennyire kiválóak.

Minden tudomány az ország gazdasági érdekeinek szolgálatában áll. Az állami kutató és megfigyelő intézetek, valamint a szaktanárok és szaktudósok irányítása mellett működő népgazdasági főiskolák felvilágosítanak a munkarendszer eredményeiről s állandóan szoros kapcsolatot tartanak fenn a gyakorlati gazdálkodással. Külön laboratórium figyeli a konyhaművészet értékeit. Gondot fordítanak az állatok megfigyelésére is s igyekeznek azok táplálkozási hangulatát, valamint betegségeit kikapasztalni.

Az iskola.

A száztvenéves felszabadulás első eredménye, a dániai iskolaélet fejlődésnek indulása. Ennek szemléltetésére állította fel a közoktatási minisztérium a kiállításon a minta-iskolát, amely a dán élet egyik legfontosabb intézménye. Minden célszerű és egészséges itt: sport, testnevelés, tanterem melletti fürdők és kézikönyvtárak egyaránt hasznosak és tökéletesek.

A régi és új falu.

A rég falu a népgazdasági múzeum terén található. Megkapóan példázza a szegénységet, hiányosságot s egy nyomoruságos sors küzdelmeivel megvert nép életét. Ezzel szemben a mai falu élete élénk kontrasztként hat. Lényegét legjobban kifejezi, hogy Dániában ma egy 8 holdas gazdának traktora, vetőgépe, kaszálógépe, szénagyűjtője, villánya, telefonja, vízvezetéke s általában mindene megvan, amit a technika vívmányának nevezhetünk. Jövedelme is legalább háromezer leinek megfelelő

összeg havonta, ami — dániai viszonylatban — persze az itteni háromezer leies életkeretnél még sokkal kedvezőbb megélhetési lehetőséget biztosít.

Balázs András.

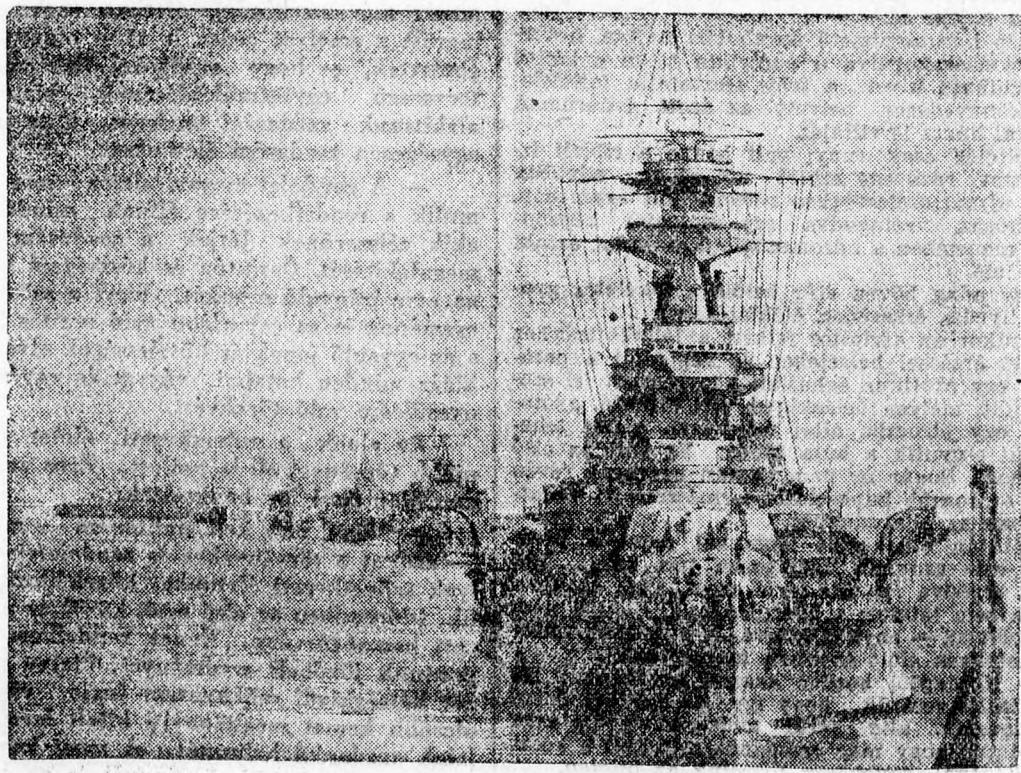
Anglia nem közvetít a japán-kínai viszályban

Tokióból jelentik: A japán külügyminisztérium megcáfolta azt a hírt, hogy Anglia közvetítő szerepet játszana a japán—kínai viszályban. Hasonlóképpen megcáfolták Tokióban azt a hírt is, hogy Anglia és Franciaország óvást emeltek volna a Hongkongtól délre fekvő Hainan sziget elfoglalása ellen.

Két papi jubileum

Timișoara. Saját tud. Nischbach József c. kanonok, a „Banatia” katolikus német finevelő intézet igazgatója most ünnepelte huszonöt éves papi jubileumát. Nischbach kanonok a székesegyházban mondotta ünnepélyes ezüstmiséjét, amelyen megjelent a székeskáptalan, az ünnepelt édesatyja és tisztelőinek nagy száma. Schuller Antal dr hittanár mondotta az ünnepi szentbeszédet a papi hivatásról és annak jelentőségéről. Mise után a „Banatiában” ünnepelelték Nischbach igazgatót. A tanári karon és az ünnepeleltnek számos kanonok- és más paptársán kívül nagy számban jelentek meg a volt tanítványok és a társadalom több ismert tagja. Nischbach igazgatót és édesatyját zenezóval fogadták, majd számos szónok méltatta az ünnepelelt érdemeit. Üdvözlőbeszédet mondottak Schmitz Ferenc dr volt német alpolgármester és Kráuter Ferenc dr volt német szenátor is. A jubiláns meghatottan köszönte meg az üdvözléseket. Ezután közös ebéd következett, amelyen szintén számos köszöntő hangzott el.

Ugyancsak most tartotta papi jubileumát Unterweger Lotár dr kanonok, a papnevelde rektora. Unterweger dr pappá szentelésének 35 éves jubileumát teljes visszavonultságban, a radnai kegyhelyen ünnepelelte. Timișoaráról csak Martzy Mihály tanár, a Katolikus Népszövetség egyházmegyei tagozati elnöke, mint a radnai szentferencendi zárda szindikátusa — utazott ebből az alkalomból a kegyhelyre.

Az angol király vezeti a flottagyakorlatot

A weymouthi nagyszabású flottafelvonulás után, amelyen körülbelül 80 hadihajó vett részt, az angol hajóraj nagygyakorlatra futott ki az Északi tengerre és az Atlanti Óceánra. A „Nelson” csatahajó fedélzetéről maga György király látja el a flotta és a léghaderő parancsnokságát. Képünkön az előtérben a „Ramailies” csatahajó látható, mögötte a II. cirkáló hadosztály, mely az angol hajóraj legmodernebb cirkálóiból áll.

A csehszlovák miniszterelnök a lengyel és a magyar nemzetiségi képviselőkkel is megkezdte a tárgyalásokat

Meghallgatja a többi ellenzéki csoportok vezetőit is. A magyaroktól az ő korábban beadott emlékiratuk egyes pontjaira kívánt felvilágosítást

Prágából jelentik: Hodzsa csehszlovák miniszterelnök szerdán délelőtt fogadta a csehországi lengyel, majd a magyar nemzetiség kiküldöttjeit. A cseh távirati iroda erről a következőket jelenti:

A nemzetiségi kérdés parlamenti megoldásának során Hodzsa miniszterelnök szerdán délelőtt tanácskozást folytatott a lengyel és magyar politikai személyiségekkel, akiket megbeszélésre kéretett magához. Szerdán délelőtt 10 órakor Hodzsa elsőnek Wolff dr lengyel képviselőt fogadta a miniszterelnökségi palotában. Wolff a Hlinka-féle szlovák néppárt tagja. A képviselő ez alkalommal átadta a miniszterelnöknek a lengyel pártok közös bizottságának nyilatkozatát, mely ismerteti a bizottság nézetét és kívánásait arra nézve, hogy miként kellene a nemzetiségi kérdést a lengyel kisebbség szempontjából megoldani. Délelőtt 11 órakor Hodzsa miniszterelnök felkérésére megjelentek a miniszterelnökségi palotában az egyesült magyar pártok képviselőiben Szüllő Géza, Jaross Andor, Eszterházy János és Korláth Endre. Hodzsa felkérte a magyar párti politikusokat, adjanak az előzőleg már benyújtott emlékirat néhány pontjára nézve további felvilágosításokat. A magyar nemzetiség képviselői tájékoztatták a miniszterelnököt a Csehszlovákiában élő magyarság jelenlegi helyzetéről. A magyar megbízottak után délelőtt 12 órakor Jung Károlyt, a morvasziléziai tartományi vezetőség lengyel tagját fogadta Hodzsa miniszterelnök, majd Jaksch német szoc. dem. képviselő és Devitte képviselő fogadására került sor. A miniszterelnök a többi parlamenti ellenzéki csoportok képviselőit is fogadni fogja.

A német sajtó támadása a prágai szokol-ünnepségek miatt.

Berlinből jelentik: A német sajtó éles hangon teszi szövé a prágai Szokol-kongresszuson történt eseményeket. A „Berliner Börsenzeitung” szerint a prágai szokol-kongresszuson súlyos németellenes kihívások történtek. A német zászlót teljesen mellőzték, ami magában

véve is sértő, de egészen hallatlan eset az, hogy az ünnepség során minduntalan felhangzott ez a kiáltás: „éljen a cseh Bécs!” Az ünnepségen nagy tömegben vettek részt a Bécsből érkezett cseh szocialisták. Ezek éltették a „cseh Bécs” és a tömeg átvette kiáltásukat. Prága — írja a lap, — állandóan a megtámadott, a fenyegetett szerepét játssza és ezzel

A legbizalmasabb angol katonai titkok ügyében hatásköri összeütközés támadt a parlament és a katonaság között

Sandys konzervatív képviselőt a hadi törvényszék maga elé idézte. — A parlament mentelmi bizottsága összeült, hogy döntsön az eset felől. A döntésig a katonai eljárás szünetel

Londonból jelentik: Az angol alsóház egyik tagja, Sandys konzervatív képviselő olyan katonai titkok birtokába jutott, amelyet eddig csak öt magasrangú személyiség tudott és amelyeket okmány alakjában a hadügyminisztériumban őriztek. Amikor a katonai titkorról a képviselő az alsóház minapi ülésén említést tett, a közlés nagy izgalmat okozott. A kormány parlamenti bizottság kiküldését kérte az eset megvizsgálására.

A nyilvánosságra került katonai titkok ügye szerdán az alsóházban is szóba került. Az ügy főszerelője, Sandys konzervatív képviselő bejelentette, hogy idézést kapott a katonai törvényszék előtt való megjelenésre. Felvette a kérdést, nem ütközik-e mentelmi jogba, ha egy képviselőt a katonai törvényszék elé visznek. Kérte az alsóházat, döntsön, történt-e hasonló eset az alsóház történetében és nem jelent-e ez az idézés szakítást az alsóház hagyományával.

Az elnök erre a kérdésre hivatalos ki-

akarja a nyugati demokrácia közvéleményét a maga számára megnyerni. A szokol-kongresszus eseményei megmutatták, hogy a cseh politika nem védekező, hanem nagy mértékben támadó jellegű.

A prágai német követség tiltakozó bejelentést tett a prágai külügyminisztériumban.

Prágából jelentik: A prágai német követség a cseh külügyminisztériumban erőlyesen tiltakozott amiatt, hogy a brünni és más községi cseh elemi iskolákban az utóbbi időben Hitlert gúnyoló dalt énekeltek és ezt a tanítóknemcsak türték, de a gyerekekkel leirták a táblára és a füzetekbe is. Ugyanezt a dalt énekelik a cseh katonák az ország különböző részében menetelés közben, de felhangzott a dal a prágai szokol-ünnepségen is. A német követség felkérte a külügyminisztériumot, tegye meg a szükséges lépéseket a tarthatatlan helyzet megváltoztatására és a vétkesek megbüntetésére.

jelentéssel megállapította, hogy hasonló eset az alsóház multjában még nem fordult elő.

Attlee őrnagy, az ellenzéki munkáspárt vezére kijelentette, hogy a kormány magatartása Sandys képviselő ügyében a parlament megsértését jelenti. Egy képviselőt, aki tiszt is, a törvényszék elé idéznek, bár előbb megállapítják, hogy az egész ügyet külön bizottság elé kell vinni.

Chamberlain miniszterelnök utalt arra, hogy ilyen esetekben, amikor titkos értesülések kibeszéléséről van szó, az eljárás önmagától megindul. A vizsgálati eljárás megindítása független a kormány és a hadügyminisztérium jogvéleményétől.

Hore-Belisha hadügyminiszter hangoztatta, hogy a hadügyminisztériumban az volt a benyomás, hogy egy tiszt megszegte a hűség esküjét, a haditanács tehát kötelességsértést követett volna el, ha nem teszi meg azonnal a szükséges lépéseket. Az eljárás indoka az, hogy megállapítsák, vajjon a hadsereg egyik tagja megszegte-e a hűség esküt. Azt a kérdést nem vitatták meg, hogy Sandys meg kell-e idézni.

Sandysnak arra a kérdésére, hogy megidéztetése nem ütközik-e a képviselői mentelmi jogba,

Chamberlain miniszterelnök maga indítványozta, hogy bizzák a kérdés eldöntését a mentelmi bizottságra. Ez meg is történt. A miniszterelnök ezután közölte, hogy a katonai eljárást addig szüneteltetik, míg a mentelmi bizottság határozatát meg nem hozza.

A mentelmi bizottság még szerdán délután összeült. Tagjai között van Chamberlain miniszterelnök, Attlee őrnagy, a munkáspárti ellenzék vezére, Winston Churchill, az ismert konzervatív vezér, aki egyébként Sandys képviselő apósa, Sir Archibald Sinclair, az ellenzéki szabadelvű párt vezére és mások. A mentelmi bizottság hosszas tanácskozás után csütörtök délelőttre halasztotta az ülést anélkül, hogy döntött volna.

A hajóraj üdvözlölte VI. György királynak

A hazai angol hajóraj atlanti-océáni és észak-tengeri nagy hadgyakorlata előtt a weymouthi öbölben pompás flottafelvonulás volt. Amikor György király a „Viktoria és Albert” fedélzetén a díszszemle színhelyére érkezett, 78 angol hadihajó egyszerre üdvözlő lövéseket adott le

Darabokra szakad a Hold és a földnek gyűrűje lesz, mint a Saturnusnak

Jó ideje már, hogy cikket írtam Atlantis-ról, az elsüllyedt világrészről. Itt szóba kerültek a tudományos elméletek, amelyek ennek a mondai hagyománynak földtani valószínűségét magyarázzák s ezek közt Hörbiger és Fauth föltevése is.

Eszerint az elmélet szerint nincs abszolút világűr, hanem az égitestek végtelen térközét is rendkívül megritkult hidrogén tölti ki. Akármennyire ritka is azonban ez az anyag, bizonyos surlódást mégis okoz, ami bizonyos eltávolodást idéz elő a csillagok égi pályáján. A fény és a nehézkedés iránya is érzi ezt a befolyást, amely végre olyan fokot is érhet el, hogy teljesen elnyeli a fényt és megszünteti a tömegvonzás hatását.

A Nap körül forgó bolygók pályája ennek az ellenállásnak hatása alatt nem marad végig ugyanazon a nyomon, hanem alig észrevehető spirálisan szűkül befelé. Képzeld el olyan formán, mint a gramofontű útját a lemezen. Ez is egyre közeledek a középponthoz. Éppen így futják meg a bolygók is egyre szűkülő pályájukat a Nap körül, míg sok százézer vagy millió év múlva belezuhannak a Napba.

Mivel a nagyobb tömegű égitestek könnyebben győzik le az ellenállást, mint a kisebbek, ez utóbbiak gyorsabban közelednek a Naphoz, mint a kicsik. Pályájuk így bizonyos idő múlva kereszteszhetik a nagyobb égitestek pályáját. Ilyen esetben megtörténhetik, hogy kisebb égitest a nagyobbak vonzásába kerül és annak „csatlósává”, holdjává válik. Ezek a holdak, amelyekből a Földnek csak egy jutott, de a Saturnusnak tíz van, ilyen napkörű spiráloid-pályájukról kiragadott kisebb égitestek. Később, sok évszázadok során ezeknek a holdaknak pályája is közeledik ahhoz a nagyobb égitesthez, amelynek csatlósáivá váltak és eljön az a drámai pillanat, amikor az elnyeli őket. Eszerint az elmélet szerint Földünk mai Holdja előtt már elnyelte így néhány holdját. Jelenlegi Holdunk elődje a harmadkorban zuhant bele a Földbe s akkor itt óriási geológiai forradalmakat idézett elő.

A Hörbiger—Fauth-elmélet szerint ez a hold jóval kisebb volt, mint a mai. Sokkal gyorsabban is közeledett a Földhöz s mikor már elég közel járt, saját tömegvonzása erős hatást gyakorolt a Föld nem szilárd halmazállapotú anyagára. A vizeket az egyenlítő felé vonzotta úgy, hogy itt magas vízfalát övezett a Föld köré. A sarkok felől elvonta a levegőt. Ennek következtében a hideg zónák mélyen lenyúltak a mai mérsékelt öv vidékére s a Föld-

nek sokkal nagyobb részét vonta be jégkéreg. Amilyen mértékben közeledett a Földhöz, olyan mértékben gyorsult meg körpályája, úgyhogy bizonyos idő múlva már egy nap alatt tette meg teljes pályáját a Föld körül. Óriásira megnőtt és állandó napfogyatkozásokat idézett elő. Majd amikor még közelebb jutott, erősen hatni kezdett rá a Föld vonzóereje s bizonyos vi-

szonylatban megbénította mozgását. A két ellentétes erőnek egyensúlya egy időre lehorgonyozta a Holdat az égmezőnek egy szilárd pontján. Most már csak kisebb ingaszerű mozgásokat végzett a Hold, míg végül felülkerekedett a Föld vonzása s a Hold darabokra szakadva behullott a Föld tömegébe.

Mivel így a Hold vonzása megszűnt, az egyenlítő körül feltornyosuló víztömegek visszazuhantak s teljesen előntötték a Föld mélyebb helyeit. Az elmélet szerint tehát a bibliai özönvíz hiteles történelmi tény. A hőmérséklet is emelkedett. Az óriási jégtömegek felolvadtak és a mai mérsékelt égöv szárazföldje kezdett kibontakozni. Az Apokalypszis teljesen ennek az elméletnek megfelelően jelenti be új korszak kezdetét:

— Nincs többé tenger. Láttam új eget és új földet, mert az égről eltűnt a hatalmas és fenyegető Hold és a holdnélküli idő kezdődött.

James Jeans szenzációs bejelentése

Erre az elméletre emlékeztet az a szenzációs bejelentés, amelyet James Jeans, az angol csillagász tett a londoni Királyi Csillagászati Társaság legutóbbi ülésén. Eszerint eljön az idő, amelyen Holdunk darabokra hull szét. James Jeans jövődőlésének magyarázata nagyjában a következő. Köztudomású, hogy a Föld sziklástömegű égitest, amely körülbelül egy hónap leforgása alatt teszi meg útját a Föld körül, mindig ugyanazt az oldalt fordítja felénk. Egyebet nem igen tudunk róla. Az egész világegyetemben érvényesülő centrifugális és tömegvonzási törvények a világ végéig megtartanak ellenállás formájában, ha érvényesülnek bizonyos fékek, amelyek végső fokozatig katalizmust idéznek elő.

A tudósok véleménye szerint a Hold vonzóereje az okozója az apálnak és a dagálynak, vagyis annak a tűneménynek, hogy az óceánok vize szabályos időközökben helyét változtatja. Ezeknek a változásoknak az ideje is egyre kitolódik, mint ahogy a napok is hosszabbadnak és rövidülnek. Magasságuk is más és más a Föld különböző részén. Az Atlanti óceán középső részén például alig egy méter, a Fundy-öbölben viszont a 20 métert is meghaladja.

A lassú ellenállás okozza azt is, hogy a hónap és a hold-év tartama folytonosan változik, igaz, hogy a közönséges megfigyelés számára alig észrevehető módon. Ma a Holdon a napok sokkal hosszabbak, mint a Földön. Körülbelül kétheti tropikus forróságból és kétheti sarki hidegből állnak. Eljön az idő, amikor a Föld és a Hold forgása teljesen együttessé válik. Ekkor a Föld mindig ugyanazt a felét fordítja a Hold felé úgy, hogy az egyik félteke lakói szakadatlanul látják majd a Holdat, míg ellenlábasaik semmit sem látnak belőle. Ebben az időben a napok egyformák lesznek mind a két égitesten s tartamuk körülbelül 17 mai napnak felel meg. A Nap és a Hold kölcsönös vonzásának hatása meglassítja a Föld forgását s közben a Hold egyre közelebb kerül a Földhöz. Jelenleg a Hold 386.160 kilométernyire van a Földtől, ebben a kritikus korszakban csak 19.300 kilométernyire lesz. Akkor tehát, ha a Napnak egész csekély vonzását elhanyagolják, csak a Föld egyik felén lesz sokkal erősebb dagály. A Földről nézve a Hold az égnek mindig ugyanazon az egy helyén látszik. Nagy lesz és fenyegető. (Körülbelül 30-szor akkora, mint most és 1000-szerre fényesebb.) Míg a többi csillag és a Nap tovább halad régi pályáján, a Hold ebben a stádiumában nem tud majd ellenállni a rá súlyosodó kettős erőnek, egyrészt a Föld növekvő vonzásának, másrészt az ezzel ellentétben ható s a Hold gyorsabb forgása révén szintén megnövekedett centrifugális erőnek. Apró holdakra szakad szét, amelyeknek egy része, a legkisebbek behullnak a Földbe.

Végül azt is megjegyezte James Jeans, hogy a szerzetést szakadt Hold parányi csatlósokból egész kis holdrendszert fog alkotni a Föld körül, amelyek a világűrben éppen úgy fognak hatni, mint a Saturnus gyűrűje. Csöndes, tiszta nyári éjszakán a Földről is győ-

nyörű látványt nyújt majd ez a holdgyűrű. A megszámlálhatatlan kis hold széles fényzivárványt von majd az égre, míg a Föld árnyéka (amint ez a tűnemény a Saturnuson is észlelhető) hatalmas kúpot rajzol majd be ebbe a fényívbe. Ez a kúp legnagyobb magasságát éjjel 23 és 24 óra közt éri el, azután elhanyagolható délnyugat felé. Nappal ez a fénygyűrű többé-kevésbé eltakarja a Napot napokon és heteken át a holdak sűrűsége szerint. Télen fénygyűrű helyett csak gyöngén megvilágított, vagy alig észrevehető ív látható majd, mert akkor a Nap a másik oldalán levő holdacsokkákat világítja meg s ezek csak a Föld által visszavert fényt kapják.

Természetesen mindezt csak akkor láthatja majd az emberiség, ha megéri mindezt. Mert James Jeans számítása meglehetősen távoli jövőbe tolja ki ezeket az eseményeket. A kiváló csillagász szerint mindez 45 milliárd év múlva következik be. Lehet, hogy akkor már a Föld sem lesz egyéb, mint a Hold, kihűlt jeges sziklák sivatag-tömege.

KALLAY MIKLÓS.

Schütz Antal művei:

Az örökkévalóság

Füzve 145 lei.

Azok a klasszikusan szép előadások, amelyeket a kiváló hittudós és bölcselő az örökkévalóság problémáiról a budapesti egyetemen tartott.

ŐRSÉG

Füzve 145 lei.

A nagynevű tudós szerző mélyenjáró tanulmányai és cikkei a kereszténység felbecsülhetetlen értékeinek megőrzéséről és ápolásáról.

KRISZTUS

Amatorkötésben 180 lei

Ez a könyv új perspektívákba állított régi igazságokkal azt mutatja meg, hogy a nagy, elméleti és gyakorlati létkérdések egyetlen megoldása: Krisztus.

Isten a történelemben

Füzve 130 lei

A „honnan, hová, miért, hogyan” kérdésekre ad feleletet ez a könyv az Örök Bölcsesség szerint, a katolikus igazságot valló tudományos felfogással.

A házasság

Amatorkötésben 110 lei

Ez a könyv azt mutatja meg, hogy egyedül a katolikus házassági esztétény képviseli az igazi életigényeket és értékeket.

Kapható: könyvosztályunknál

DOHÁNYZIK?

Olvassa el feltétlenül!

Az erős dohányzás következményei

c. értékes munkát.

A tartalomjegyzékből: A dohányzás. A dohány, mint mérgező. A heveny nikotinmérgezés. Szédülés, nehéz légzés, szívdobogás. Az idült nikotinmérgezés. A nikotin és vércukor. A gyermek és a dohányzás. A szem. A légzőszervek és a dohányzás. A dohányzás és a rák kérdése. Az emésztőszervek (gyomor, bél) és a dohányzás. A nő fajfenntartó értéke. Az idegrendszer és a dohányzás. Kéz- és fejremegés. Elmezavar, görcsök, fejfájás, álmatlanság. A dohányzás kozmetikai következményei. Az erős dohányzásról való leszokás vagy ennek mérséklése. Akaratkifejtés. Az erős dohányzás ártalmait csökkentése stb. Írta dr. Somogyi Béla. Ára 35 lei. Megrendelhető könyvosztályunknál.

HIREK

MAGYAR LAPOK
Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Helyi: Egész évre 200, fél évre 100, negyed évre 210, egy hónap 70 le.
Magyarországon: Egész évre 30 P., fél évre 15 P., negyed évre 7 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037-
Telefon: 12-27.

Cluj szerkesztő: dr. Sulyok István

Kéziratokat nem örvülünk meg és nem adunk vissza.

ENGESZTELŐ KÖRMENT BUCURESTI-BEN. A bucaresti Szent Ilona-templom köré csoportosult magyar katolikusok június 26-án engesztelő körmenetet tartottak. Ugyancsak június 26-án, közvetlenül a körmenet előtt, Schubert József kanonok-plébános elnökléte alatt két óráig tartó tanácskozáson arról folyt szó, hogyan lehetne megszervezni a Bucaresti-ben élő, több, mint 80 ezer katolikust, akik között erősen terjed a túlzott rasszizmus tév-tana. Mons. Jovanelli A. kanonok, a „Bucaresti Katolikusok Egyesületének” igazgatója külön is felkérte az Imaapostolság magyar tagozatának az igazgatóját, hogy ezután is minél szorosabb összeköttetésben álljon a helybeli Katolikus Akció vezetőségével.

DOKTORRÁ AVATÁS. Lintner Bélát (Oradea) a cluj Tudományi Egyetemen június 25-én jogi és államtudományi doktorrá avatták.

Dr. Papp Gusztáv halála. (Gherla.) Városszer-
te mély részvétet keltett, hogy dr. Papp Gusztáv, Gherla éveken által volt gazdasági tanácsosa, június 27-én, életének 60-ik évében elhunyt. Dr. Papp Gusztáv, annak ellenére, hogy hatalmas vagyonnal rendelkezett, mindjárt diplomájának megszerzése után a köz szolgálatába állt és a városházán vállalt hivatali. Nagy tervek foglalkoztatták: egy nagyobb összegű pénzkölcsön felvételét javasolta, annak érdekében, hogy a kisváros villanyvilágításához, vízvezetékhez és csatornázáshoz jusson Emeletes városháza, kulturpalota, modern közvágóhid is tervei közt szerepeltek egy-két szavazattal azonban ötleteit mindig elvetették. Az idők azonban mégis neki adtak igazat. A többi városok ugyanígy hasonló természetű kölcsönökből oldották meg közmunkáikat. Dr. Papp Gusztáv az impériumváltozás utáni időkben egy darabig még helyén maradt, majd teljesen visszavonult a közszerepléstől. Az elhunyt földi maradványait június 29-én délután fél 5 órakor helyezték örök nyugalomra az örmény katolikus egyház szertartása szerint, az örmény temetőben lévő családi sírboltban. Lelkiúdvéért az engesztelő szentmise áldozat június 30-án reggel 8 órakor volt a gherlai katolikus templomban. Dr. Papp Gusztávot gyászolják: Papp Mózes, dr. Pongrácz Ernőné született Papp Tilda, özvegy dr. Simay Molnár Aladárné, született Papp Mariska, testvérei, valamint kiterjedt rokonság.

Július 3-án ünnepli fennállásának 50 éves jubileumát az oradeai társulati kereskedelmi iskola. Az oradeai Kereskedelmi Csarnok által fenntartott kereskedelmi liceum (volt társulati kereskedelmi iskola) július 3-án ünnepli fennállásának 50 éves jubileumát. A jubileumot diszkógyűlés vezeti be és az ünnepély után bankett keretében tartják meg az iskola végzett növendékeinek általános vendégek találkozóját. Az ünnepségre személy szerinti meghívókat is kibocsátottak, de miután a volt növendékek — különösen a más városokban lakók — címét nem ismerik, az oradeai kereskedelmi iskolát végzett volt növendékek egyesülete lapunk útján hívja meg a jubileumi ünnepségre az iskola összes volt diákjait. A jubileumon és az ezt követő banketten résztvenni óhajtok június 30-ig jelenthetik be részvételüket az alábbi címre: Hala de Comert Oradea, Piata Mihai Viteazul No. 6.

Mozgalom a petrosani munkabírószék Devara helyezésére érdekében. Saját tud. Röviddel ezelőtt törvényrendelet jelent meg, amely szerint munkabírószéket szerveztek Petrosani székhellyel. Hunedoara megye részére. A Kereskedelmi és Ipar-kamara bizottsága, dr. Micoiu Romulus volt megyefőnök elnöklétével, a napokban foglalkozott ezzel a kérdéssel s úgy döntött, hogy minden lehető megtesz annak érdekében, hogy a munkabírószéket a megye-székhelyre Devara helyezzék át. Annál is inkább kívánatos ez, mert az egész megye érdeke, hogy a munkabírószék a megye-székhelyen legyen, amelyet a községek lakói a legkevesebb költséggel megközelíthetnek.

Zürichi zárlat. Párizs 12.15 egyegyed, London 21.62, Newyork 436 háromnyolcad, Brüsszel 74. Milánó 22.95, Amszterdam 241.50, Berlin 175.70, Prága 15.13, Varsó 82, Belgrád 10, Bucurejti 325.

Ismét elhalasztották Waiszlovich Emil nemzetgyalázási bűnpörének tárgyalását. Clujról jelentik: A katonai törvényszék ismét foglalkozott Waiszlovich Emil oradeai szállodás ismert ügyével. Waiszlovichot, mint ismeretes, annak idején nemzetgyalázás vádjával állították a cluj katonai törvényszék elé. Waiszlovich kihallgatása alkalmával következetesen Oradea régi magyar nevét használta feleleteiben, ezért külön perbe fogták és kéthavi elzárásra ítélték. Az eredeti per tárgyalását későbbre halasztották. A második tárgyaláson a tanuk távolmaradása miatt mind a vád, mind a védelem megegyezett az elhalasztásban. Kedden ismét napirendre került az ügy, a védelem tanuj azonban újból távolmaradtak. A katonai törvényszék rövid tanácskozás után arra az álláspontra helyezkedett, hogy kihallgatja a vád megjelent tanuit s csak azután dönt a per további sorsa felől. Az első tanu Waiszlovich feljelentője, egy Ursovicu nevű tisztviselő volt. Elmondta, hogy Waiszlovich a cluj magyar színtársulat egyik oradeai előadásán, amikor a darab végeztével a himnusz eljátszására került sor, felállott ugyan, de ide-oda mozgott páholyában. Látszóval játszadozott, tehát, szerinte, tiszteletlenül viselkedett. A vád tanui között, mint szemtanu, Hegedűs Rudolf és neje is megjelent. A házaspár csak annyit tudott mondani, hogy látták, amint a vádlott behúzódt a páholy mélyére, véleményük szerint azonban csak azért, mert többen voltak a páholyban és el akarta kerülni a tolongást. A vád tanuinak kihallgatása után a védelem távolmaradt tanuit, többek között Solymosán Magdát, Schreiber Alajost, Czoppán Flórit és Tompa Sándort a katonai törvényszék egyenként 2000 lei pénzbírságra ítélte, majd a tárgyalást elhalasztotta.

Huszonégyezrel emelkedett négy év alatt Brasov lakosságának lélekszáma. Saját tud. Az itteni népegyedési hivatal kimutatása szerint Brasov város lakosságának lélekszáma jelenleg 110 ezer körül mozog. Az elmúlt három év alatt pontosan 24 ezer 368 lélekkel növekedett a lakosság száma, amely 1934. év végén 78.995 volt. Csak az Astra és a Metrom gyárak ideköltöztetése, valamint a IAR üzem kibővítése egymagában tízezerrel növelte a város lakosságának számát. Ha a 110 ezer lakoshoz még hozzászámítjuk a Cenk alatt állomásozó katonaság számát, Románia egyik legnagyobb városának a méreteit kapjuk. A hivatalos kimutatás szerint körülbelül 25 ezerre tehető az évente itt megforduló idegenek (nyaralók, sportolók, átutazók, stb.) száma, úgy, hogy a város népessége végeredményben megközelíti a 150 ezres lélekszámot.

* **Felvétel a szalvatoriánus rendbe.** A szalvatoriánus rend pályázatot hirdet olyanok számára, akik hivatást éreznek a szerzetes-papi életre. A rendtagok lelkipásztorokkal, missziók és lelki gyakorlatok tartásával foglalkoznak. A rendbe felvételnél olyan növendékek, akik a rendben kezdik a középsikolai tanulmányaikat; de még inkább olyanok, akik a középsikola bármely osztályát már elvégezték. Az intézetből gimnáziumba (I–VIII. osztály) járnak. A kérvényt a pályázók erre a címre küldjék: P. Provincia Salvatoriánilor, Timișoara-Mehala, Parochia rom cat.

A mozgó templom

A székely nép mennyel Édesanyja, a „jó Mária”, a „sömlői”, az elmúlt héten megint éreztette csodás szeretetének nagy hatalmát. Feledhetetlen, kedves napot szerzett a gheorgheni kongreganistáknak. A Felmött Lányok és az Urinők Kongregációja ez évben is a szokott keretek közt zárta be az évet. Az Eucharistia jegyében megindult kongregációs esztendő az Eucharisztikus Kongresszus átélésével fejezte be. László Ignác főesperes-prézes három napon át elevenitette fel beszédeiben a világ egyház főszege megmozdulásának isteni szépségeit. A beszédek után közös szentáldozással bucsuztak a tagok a nyár tartamára egymástól és Kongregációs Otthonuktól. Még mindkét kongregáció felügyelői megtették évvégi jelentéseiket, melyeket az év történetének is nevezhetnénk. Mindkét jelentésben kifejezésre jutott az öröm azért, hogy a Kongregáció ez évben érte meg megalakulásának 25-ik évfordulóját. Nagyszabású ünnepség keretében készülnek megülni e nevezetes dátumot. Ennek nyitányaként mindjárt meg is szerveztek egy „bucsu zárándoklatot” a sömlői Máriához. Gheorghenitől—Sumuleuig végig zengett az ének, szállt az ima. A tehérgépkocs, mint valami mozgó templom az 56 km-es uton végig megéreztetette a mellette elhaladókkal a szárnyaló lélek szépségeit. Sumuleun aztán lerótták a kegyelet adóját az ott nyugvó Bálint Lajos v. prépost és Páll Gábor v. gimnáziumi igazgató sírjánál. Jeltelen mindakettő. Mig éltek — másokért éltek. — Ők — sokakért tudtak hozni áldozatot és most sokan, tisztelőik — semmit se teszünk emlékükről. Ez kicsit összeszorította torkunkat és mint valami nehéz felhő a szép nap ragyogását némiképp elsötétítette. Aztán megint megindult a mozgó templom — megelődzőleg természetesen — a kérések özönét rakva le a szeliden mosolygó Szent Szűz lábához. Mindenki érezte, hogy most már megint új erő ácsolítja, nem a fáradtságot érezték, hanem a biztonságot, hogy amint eddig, úgy ezután is velünk lesz a mindig segítő Mária.

Julianna nővér

A Katolikus Leányklubok központja nagy leánygyűlést rendez Sumuleun július 15-től augusztus végéig. Felügyelet, társas kirándulások, jó pihenés és felüdülés biztosítva, kedvező árak mellett. Jelentkezéseket július 5-ig kér a Leányklub, Str. Grigorescu 35., Cluj, címre, ahonnan szelletes felvilágosítást küld.

Felmondott kollektív szerződés. Deva. Saját tud. A „Petrosani” bányavállalat a petroseni központi műhely és a vulcani villanytelep munkásaira vonatkozóan a kollektív szerződést július elsejével felmondotta. A kollektív szerződés a többi munkások számára érvényben marad. A tárgyalásokat már megkezdték.

A SZŐLŐSZINDIKÁTUS ÉRTESETI TAGJAIT, hogy a kékkő megérkezett és a szőlőtermelők 22 leies kilogrammonkénti árban kaphatják a szőlőszindikátus helyiségében. Federala Viticulturilor din Bihor. Oradea Saguna utca sarok.

Olcsó és szép tengeri nyaralás!

a világhírű **Carmen-Sylva** fűrdőhelyen

Csatlakozzék alanti társas-kirándulás valamelyikéhez.

I-só csoport indul július 16-án,
II-ik csoport indul augusztus 2-án,
III-ik csoport indul augusztus 16-án.

Egy ut időtartama 12 nap, ebből 10 napi tartózkodás

Carmen-Sylván

Indulás Oradeáról, csatlakozási lehetőség Clujon és Brasovban.

Egy utazás részvételi díja személyenként **3650 lei.**

Az árban bennfoglaltatik: vasuti jegy oda-vissza, utasok beszállítása Carmen Sylva állomásraól a szállodáig és vissza, tiznap teljes ellátás napi háromszori étkezéssel, kiszolgálási díjak, községi és állami, valamint kurtaxák, tengeri és hideg iszapfürdő.

A Clujon csatlakozók 3575, a Brasovban csatlakozók 3300 leit fizetnek.

Első csoport jelentkezési határideje július 10.

A jelentkezéskor a részvételi díj fele, indulás előtti napig a hátralék teljesen kiegyenlítendő. — Jelentkezési hely: lapunk kiadóhivatala.

Levizgáltak a satumarei kisebbségi tisztviselőket. Satumare. Saját tud. Megirtuk, hogy Coman Simion ezredes, vármegyei prefektus a vizgát nem tett kisebbségi közigazgatási tisztviselőket nyelvvizgára rendelte. A vizgázók egy része kedden reggel állott a bizottság elé. Az eredményt azt esti órákban hirdették ki. A tisztviselők legnagyobb része jó eredménnyel tette le a vizgát, egy rendőrségi alkalmazott ötös médiát kapott. A vizsga eredményét döntés végett felterjesztik a belügyminiszteriumba.

TÖBBEZER EMBER SZEMELÁTTÁRA FULLADT A BEGÁBA. Csellár Béla husz éves steierdorfi illetőségű bádogos, aki csak egy hónapja dolgozott Timisoarán, az ugynevezett népszerűfürdőbe ment fürödni. Alig-hogy a folyóba lépett, máris alámerült. A víz sodra még kétszer a felszínre vetette, azután alámerült és megfulladt annak ellenére, hogy a Begában sokan fürödtek és szemtanui voltak a szerencsétlenségnek.

Egy kisdíák kalandos szökése. Cluj. Saját tud. Az egyik helybeli gimnázium Wolkovszky Nicolae nevű IV. osztályos növendéke, néhány nappal ezelőtt, eltűnt lakásáról. Háziasszonya szerint a bukástól való félelem miatt bujdoshatott el, esetleg öngyilkossá lett. A rendőrség megindította a nyomozást, amely tegnap váratlan eredménnyel végződött. A kisdíák egyik osztálytársát levélben kereste fel, arra kérve, hogy küldje utána okmányait. E levélben közli abbéli szándékát is, miszerint Constantan keresztül norvég hajón szándékozik elhagyni az országot. A barát nyomán — aki diaktársa kérésének teljesítésére, annak háziasszonyát kereste fel — szerencsésen fellelték Wolkovszkyt, akit most a constantai rendőrség utján visszataloncoltatnak Clujra.

Öt kisebbségi tisztviselőt rendelkezési állományba helyeztek. Baiamare. Saját tud. A baiamarei városvezetéség legutóbbi ülésén egy határozott, hogy öt kisebbségi tisztviselőt az államnyelv nem tudása miatt rendelkezési állományba helyez. A rendelet részben július elsején, részben január elsején lép életbe. Az érdekelt tisztviselők a város ellen közigazgatási keresetet indítanak, mivel van közöttük olyan, aki kilences médiával vizgázott. A tisztviselőket azóta nem állították vizgára, tehát a nyelv nem tudását nem állapították meg.

Vízbe fullt egy fiatal tisztviselő. Oradea. Saját tud. Tanasescu Alexandru 23 éves CFR tisztviselő, aki a Bratianu-utca 61. számú házban lakott, szolgálatának elvégzése után a gátakhoz ment fürödni. A fiatal tisztviselő, aki kitűnő úszó volt, egyre belébb merészkedett a folyóba és hirtelen örvénybe került. Körülötte többen is fürödtek és egyszer csak rémlütnen vették észre, hogy Tanasescu hirtelen elmerült a vízben és az örvény magával rántotta, úgy hogy többé nem is került felszínre. Többen segítségére siettek, a kísérlet azonban hiábavalónak bizonyult. A vízbefulladásról természetesen értesítették a hatóságokat és a rendőrség és tüzoltóság csakánnyokkal kutatva keresztül a Cris medrét, ahol a tisztviselő elmerült, Tanasescu holttestét azonban eddig még nem sikerült megtalálni.

*** Vulturii-Sasok Turista Egyesület július hó 3-án kirándulást rendez a csodaszép Stana de Valera. Iad völgyig autóval, onnan iparvasuton a vadregényes Iad völgyén a Jadolina és a Szeremád vízesések mellett elhaladva érkeznek a kirándulók csoportja Bihor világhíres üdülőtelepére: Stana de Valera. Onnan még kisebb kirándulások lesznek a környékre. Indulás vasárnap (július hó 3-án) reggel fél 4 órakor. Részvételi díj 100—120 lei. Jelentkezni lehet Mocsáry irógépkereskedőnél (Oradea, B-dul Regele Ferdinand 13), Gyenge ékszerésznél (Str. Alexandri 12.) és az Egyesületnél délután 6 és 8 óra között.**

Satumarei híradó. Saját tud. A nyugdíjakat Satumaren kezdték fizetni. Pénteken az 1—800 sorszámú polgári nyugdíjasokat, szombaton a 801—1600 sorszámú polgári nyugdíjasok illetményét folyósítják. — Az egyre gyakrabban ismétlődő vihar a megye területén újabb két halálos áldozatot követelt. Társolti község határában Măgureanu László pásztor négyéves Simon nevű gyermekével a vihar elől egy fa alá menekült. A villám a fába csapott és az apát és gyermekét halálra sujtotta. Berindán a villám felgyújtott egy lakóházat, amely porig leégett. — Baiamaren egy magát Moldovan Teofilnak nevező fiatalember mérmókként jelentkezett a Phönixnél, ahol próbaképpen július 2-ig alkalmazták. A fiatalember a kereskedőknél Phönix gyári mérmóknak adta ki magát, hitelben vásárolt, hamisított gyári bonokra pénzt vett fel, majd megszökött. Egy munkás állítása szerint a „mérmóknak” egy „szökött fegyenczel azonos. — A satumarei polgármester a mészárosok sürgető közbenjárására a húsrak újbóli megállapítása céljából elrendelte a próbavágást, amelyet még e héten megtartanak. — Bixadon a faipar telepén a körfűrész olyan erővel vágott egy darab fát a közelben dolgozó Gherm Ioan 20 éves munkáshoz, hogy a súlyosan sebesült embert életveszélyes állapotban kórházba kellett szállítani.

CSEMPÉSZ A MOZDONY VIZTARTÁLYÁBAN, CSEMPÉSZCSOMAG A SZÉN KÖZÖTT. Satumare. Saját tud. A halmeui vasúti állomáson történt. Az egyik 27-es típusú mozdony személyzete a gépet néhány pillanatra a fűtőház közelében magára hagyta. A személyvonatot ennek a mozdonynak kellett tovább vinni Csehszlovákián keresztül Sighet felé. A gépet később megrakták szénrel, majd a vízcsap alá vontatták. A vastag sugárban ömlő víz furcsa „üregket” hajszolt ki a mozdonyból. Felemelkedett a víztartály fedele és onnan két szakállas csempész mászott elő csurron vizesen, nagyokat fűszentve. Kiderült, hogy a csempészek a személyzet távollétében azzal a szándékkal, hogy cseh földre szöknek, bemásztak a víztartályba, ahonnan a beömlő víz kiszorította őket. Ugy látszik, a csempészek most a mozdonyra vetették magukat. A Sighet felől befutó személyvonat szerkoesijában, a szénalmaz alatt, csempészárúval telt csomagokat találtak, amelyeket állítólag a mozdonyvezető tudta nélkül, ismeretlen egyének rejtettek oda. A vármhatóságok a csomagok eredetének megállapítása érdekében erőlyes nyomozást indított.

Melege van munka közben? Lehüti, felirissiti testét a valódi Diana!

Halálos szerencsétlenség. Turdáról jelenti saját tudósítónk. Megrendítő halálos baleset áldozata lett Turdán Sütő Imre 11 éves IV-ik elemi osztályt végzett fiu. Pajtásaival együtt a külvárosban levő egyik bereken madarászott, miközben a legmagasabb jegenyefára mászott fel, hogy a tetejében levő madárfészket elérje. Mikor már majdnem célhoz ért, megszédült, támaszt vesztett és 15 méter magasból lezuhant. Szörnyű esése következtében agyalapi törtést és többszörös bélszakadást szenvedett. A súlyosan sérült gyereket másnap meghalt. Özvegy édesanyja siratja a szerencsétlen kislit, akinek tragikus halála általános nagy részvétet keltett.

Uj maximális árak Devan. Saját tud. Pană Joan törvényeszéki főelnök, Deva város delegált polgármestere új maximális árakat léptetett életbe. Nullás liszt 12 lei, 4-es 11, 6-os 10, tengeriliszt 5 lei. Fehér kenyér kilója 11 lei. 4-es lisztből kenyér 10 lei, 6-osból 9 lei. Mérsénel 50 gram elnézhető. Vaj kilója 80 lei. Cukor 32, 33 és 34 lei. Petroleum literje kicsinyben 3.50 lei, kilója 4.48 lei. Só 2.70, bulgársó kicsinyben 3, aprósó kicsinyben 3.40 lei. Borjúhús 24 és 20 lei, szopóborjú 30, 28, sertés 30, 28, zsír 40, olvasztani való szalonna 38, szalonna 36, bányahús 24 és 22, juhús 19 és 17 lei. Ebéd vendéglőkben 20, 24, 25 és 30 lei. A maximális árakat minden üzletben ki kell függeszteni.

*** Az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál,** különösen renyhe bélműködésnél, aranyeres bántalmaknál és emésztési zavaroknál, reggelenték éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel igen jó eredményeket lehet elérni. Kérdezze meg orvosát

Tiltott műtét áldozata lett egy fiatal asszony. Talpas községben kétnapi borzalmas szenvedés után meghalt. Lazár Györgyné, Oprean Anna. A csendőri nyomozás megállapította, hogy a szerencsétlen asszony tiltott műtét áldozata lett. Az ügyesség ennek következtében elrendelte a holttest felboncolását s egyben vizsgálatot indított annak felderítésére, hogy ki hajtotta végre a tiltott műtétet.

Amikor az utasok viszik a vonatot. Satumare. Saját tud. Tragikomikus részletekben bővelkedő vasúti szerencsétlenség történt a bixadi keskenyvágányú vonalon. Bixadról délután 2 óra után menetrendszerinti pontossággal indult el Satumare felé a személyvonat. A kocsikban 40—50 utas foglalt helyet. Amikor a „Zsuzsi” — ahogy Satumaren a kisvonatot „becézik” — Mújedni és Tufoasa községek határában döcögött, az egyik kanyarnál a mozdony kiugrott a sínekéről. A gépész a talpfákon tovább ugráló mozdonyról vészjeleket adott le. Ez, valamint a kocsik rángatózása óriási pánikot idézett elő az utasok között. A mozdony fűtője a rázás erejétől a pályatest mellett huzódó árokba zuhant. A helyzetet a mozgópostás mentette meg, aki látva, hogy mi történt, behuzta a kocsit kézi fékjét, majd a szomszédos személykocsira ugrott át és azt is befékelt. A vonat száz méternyi „vágatás” után leállott. Az utasok segítségével, az erdőből vágott rudakkal a mozdonyt visszahelyezték a sínekre. Mivel a kisiklott vonatot a pályát megrongálta és a síneket meglazította, az utasok közreműködésével a kocsikat, mintegy negyven méteren, kézierővel letolták, a mozdonyt rákaptak és a sok vihart és megpróbáltatást látott, dohogó „Zsuzsi” tovább folytathatta útját Satumare felé. A szerencsétlenség ügyében vizsgálat indult.

Láposy Erzsébet tanárnő tanfolyamának évzárása Oradeán. A kereteiben is impozáns zenede huszadik tanévét zárta le június 30-án. A sokoldalú képzettségéről, türelméről s odaadó szorgalmáról ismert tanárnő keze alól már sokan kerültek ki olyanok, akik a zenét nemcsak mint a legnemesebb szórakozást s mint az általános műveltség kiegészítőjét tanulták, hanem életpályául választották. A jelenlegi növendékek is magukon viselik a régi patinás jelleget. Határozott előadás, lelki elmélyülés, elméleti tudás, összjátékban való tájékozódottság jellemzi játékukat. Az alsóbb osztályokból egyébként Popovicu Doina, Sipos Klára, Dobozy Mária, Fülöp Erzsébet és Gabriella Lukács Zsuzsa, Kászonyi Irén, Beke Margit, Faragó Gizella, Mertz Éva, Cosma Elena, Ehrmann Alfréd, Mucsig Imre, Báthory Barna, Fodor József, Franner Gabriella, Nagy Sándor, Ferenczy Etelka, — a felsőbb osztályokból pedig Bara Lívia, Horváth Irén, Petvay Sámuel, Cosma Eleonora, Nagy Imre, Kósa Krisztina, Virányi György és Süle János tűntek ki különösen.

Iljen a vakáció

A gutini (Schleswig-Holstein) ifjúsági táborban, melyet a birodalmi ifjúsági vezetőség az északi társasággal közösen rendezett be, német és skandináv fiuk gyűltek össze az igaz bajtársiasság ápolására. Képünkön Hitler-ifiak és finn (előtérben, jobbra) valamint dán fiuk (háttul, balra) láthatóak egy vitortlason.

Az EME és az EGE kertészeti, méhészeti, háziipari és képzőművészeti kiállítása Clujon

Clujról jelentük: Az Ardeali Méhész Egylet az Ardeali Gazdasági Egylettel és a Cluj-i Gazdasági Egylettel karöltve, a jótékony nőegyletek erkölcsi támogatása mellett Clujon, *folgyó évi szeptember hó 1, 2, 3, 4 és 5-ik napjain kertészeti, méhészeti, háziipari és képzőművészeti kiállítást és vásárt rendez.*

A kiállítás célja a *kertészet, méhészet és háziipar fejlesztése és emelése, a szakismeretek terjesztése.* Ennek érdekében fogott össze a három egyesület és rendezte meg Clujon a *Co-galniceanu-Farkas-utca 7. szám alatt, a katolikus Kör összes helyiségeiben és udvarán a nagyszabásúnak ígérkező kiállítást.* A kiállításra ezúton is meghívja az egyesület összes gyümölcs, konyha, virág, kertészettel foglalkozó tagjait. A kiállításon való részvételre tájékoztatásul közöljük hogy az *E. G. E., valamint gazdaköri fiókjainak tagjai a kiállításon helydíjat nem fizetnek.* A kiállításon való részvétel és a kiállítás látogatásának megkönnyítése céljából az *egyesület a C. F. R.-től 50%-os utazási kedvezményt kért. A kiállításon el nem adott árak visszaszállításánál pedig 75%-os kedvezményt.* A kiállítás idején tartja meg az E. G. E. kertészeti szakosztálya alakuló közgyűlését. Ugyanakkor elismert szakértők, a kertészet körébe vágó szakelőadást fognak tartani. Az E. M. E. méhészeti kongresszust rendez. A Clujon végzett okleveles gazdák baráti találkozót tartanak. A háziiparral foglalkozók számára külön szakelőadások lesznek. A cluj-i kereskedők kirakati-versenyt rendeznek. A kiállítás idején a magyar színjátszó díszelőadás, illetve estély lesz. A méhészek továbbképző tanfolyamot rendeznek.

A kiállítás idejében Clujon országos vásár lesz és erre az időre esnek az iskolai beiratkozások is.

Az E. G. E. felkéri érdekelt tagjait, hogy a kiállításon lehetőleg minél nagyobb számban vegyenek részt. A kertészeti kiállítás csoportjai a következők: I. *gyümölcskertészet, kiállíthatók: gyümölcsfa csemeték, gyümölcsfélék nyersen és feldolgozott állapokban.* II. *csoport virágkertészet, kiállítható: kiültetett cserépes és vágott virágok.* III. *csoport konyhakertészet csoportjában bemutatthatók: az összes konyhakerti vetemények. E csoportot a K. G. E. vezeti.* IV. *csoportban méhészet gyűjtemények.* Az V. csoportban *kertészeti és terményfeldolgozó gépek, eszközök, anyagok.* VI. *csoport: vegyi termékek, műtrágyák, növényvédő szerek és anyagok, stb.*

A méhészeti kiállítás keretében kiállíthatók: 1. Előméhek. 2. Méhlikások. 3. Méhészeti gépek, eszközök, anyagok. 4. Mész és viasz. 5. Feldolgozott mész és viasz. 6. Szakirodalmi munkák, dolgozatok, tervek, rajzok, praeparatumok, stb.

A háziipari és iparművészeti csoportban kiállíthatók: 1. Szőttemények. 2. Varottások. 3. Fafaragászati munkák. 4. Fonott munkák, szalma, gyékény, sás, nád. 5. Agyagipari termékek. 6. Egyéb háziipari termékek, kő, márványfaragás, stb.

A kiállításra a Barabás-cég is részt vesz és külön csoportban képzőművészeti kiállítást rendez.

A kiállításra a bejelentések augusztus hó 15-ig küldendők az E. G. E. címére. A kiállítandó tárgyak beküldési határideje augusztus hó 26. A kiállítás tudnivalói felől az érdekelteket megkeresésre készséggel és díjtalanul tájékoztatja az E. G. E.

A legújabb szentírás kiadás

ÖSZÖVETSEG. I—III. kötet Vászonkötésben 1080 lel.

UJSZÖVETSEG I—II. kötet Vászonkötésben 360 lel.

Kapható könyvosztályunknál

A magyar dal ünnepe

A Romániai Magyar Dalosszövetség hatodik országos dalosversenyének munkarendje

Clujról jelentük: Jelentettük már, hogy a Romániai Magyar Dalosszövetség VI. országos versenyének fővédnökségét a rendezőség felkérésére Mihály nagyvajda vállalta el. A versenyt július 2-án és 3-án tartják meg a azon az egész ország területéről számtalan dalegyesület vesz részt. A verseny munkarendje a következő:

Július 1-én, pénteken este fél nyolc órakor a versenyre érkező dalárdák sorakoznak az állomáson, majd bevonulnak a református kollégium udvarára. Itt ünnepélyes fogadtatás lesz és a közoroslányok feldíszítik a dalárdák zászlóit. A fogadtatási ünnepesség után a dalárdák szállásaikra vonulnak. A verseny két napjának tulajdonképpeni munkaterve szombat, július 2-án reggel nyolc órakor kezdődik. A férfiak a református kollégium udvarán községi próbát tartanak. Ezen a próbán minden férfi köteles megjelenni. Azt a dalárdát, amely a közös próbán nem vesz részt, kizárják a versenyből.

Délután kilenctől egy óráig kötöttkari verseny lesz. Ennek a sorrendjét az előző este megtartott közgyűlésen hirdetik ki. Délben egytől háromig ebéd és pihenés, délután háromtól négy óráig a kötöttkari verseny befejezése, délután négytől nyolc óráig a szabadon választott verseny zajlik le.

A harmadik nap munkarendje

Vasárnap, július 3-án reggel nyolctól-kilenc óráig a református kollégium udvarán a női és vegyeskarok községi próbát tartanak. Ezen a próbán minden dalkör köteles megjelenni. Kilenctől egy óráig tartják meg a szabadon választott versenyt. Azok a dalárdák, amelyek ezen a versenyen elénekelték számaikat, az intentiszteleteken énekkari művekkel szerepelnek. A besztást szintén a közgyűlésen hirdetik ki. Délben egytől háromig ebéd és pihenés, délután háromtól négy óráig a „dr. Inczedy-Joksmán Ödön vándor-díj” versenyt tartják meg.

A dalosünnepély

Délután négytől öt óráig zajlik le a dalosünnepély a következő műsorral:

1. Királyhimnusz: Eneklj a közös férfiak.
2. Beethoven Isten dicsősége című művét előadja a közös férfiak. 3. Arany-Sarudy: Enyhülés Eneklj a női községi.
4. Kossovits: Reményhez. Előadja a vegyeskari községi.
5. A verseny eredményének kihirdetése.

A dalosünnepély után este hattól nyolc óráig díszközgyűlés lesz a következő sorrenddel: 1. Beethoven dicsősége. 2. Ünnepi beszédet mond Inczedy-Joksmán Ödön dr. elnök. 3. Karének. 4. Emlekkészéd Hubay Jenőről. Pogatschnig Guidóval és Veress Gáborról. 5. Karének a fenti három szerző műveiből. 6. A jubiláló dalárdák és dalosok üdvözlése és kitüntetése. 7. A versenydíjak kiosztása.

A versenyen résztvevő dalárdák

Este kilenc órakor díszhangverseny lesz és ezen az első díjat nyert dalárdák és a helybeli művészek működnek közre.

Az országos dalosversenyre idáig a következő dalárdák jelentették be részvételüket:

A kezdők csoportjában a sanzenji római katolikus, a lipova, iparos és az orastiei református dalárda. A férfikari művészi csoportban a cluj-i Iparos Egylet dalkara, a cluj-i Törökvis Dalegylet és a turdai Magyar Dalkör. A férfikari első csoportban a deji Polgári Dalkör, a cluj-i Echo Dalkör, a cluj-i Lyra dalkör, a cluj-i Magyar Dalárda. A vlahai dalkör, a targumuresi Iparos Egylet Dalköre, a salontai Iparos Dalegylet, az oradeai Református Kör dalárdája, a satumarei Iparosotthon Dalköre, a Reghinul Sasesci Magyar Polgári Dalköre és az orastiei Székely Dalegylet. A férfikari második csoportban a Raacosul de josi Református Dalkör, Clujról a Szentjosef Dalkör, a Bethlen Gábor Dalkör, a földészek Bethlen-dalköre és a Bocskay Dalkör, Sighetről a Polgári dalkör és a Református Enekkar, Mediasról a Magyar Polgári Kör dalárdája, a bandi Református Dalkör, a carei Református Enekkar, az aiudi Iparos Dalárda, a satumarei Református Enekkar, a Polgári Társaskör Dalárdája, a Református Iparos Dalegylet és a timişoarai Erzsébetvárosi Polgári Dalkör. A férfikari III. csoportban az agaribiciui Református Dalkör, az aleşdi Református Dalkör, a cluj-i Hidelvei Földészek Dalköre, a cluj-i Zwingli Dalkör, a resitai Magyar Olvasókör Dalárdája, a sighisoarai Református Dalkör, a satumarei Római Katolikus Legényegylet, a razboieni Ref. Dalkör és a savadisiai Dalkör. A vegyeskari művészi csoportban a bucaresti Magyar Dalkör, a mercurea-ciuci Dal- és Zeneegylet. A vegyeskari csoportban a cluj-i Szent Erzsébet Dalkör, az aiudi Iparos Önképzőkör, a salontai Iparos Dalegylet, az oradeai Liszt Ferenc Dal-

és Zenekar, a sighisoarai Református Dalkör és a Magyar Kaszinó Dalárdája, a satumarei Hildegarda Enekkara. A reghinul-sacuescu Magyar Polgári Dalkör és az odorheiu Ref. Dalkör. A vegyeskari második csoportban a cluj-i Bethlen Gábor Dalkör, a sígeti Ref. Enekkar, a mediasi Magyar Polgári Kör Dalárdája, az aiudi Római Katolikus Enekkar, az oradeai Sztáray Enekkar és a gherlai Szent Erzsébet Enekkar. A vegyeskari harmadik csoportban az ageribiciui Református Dalkör, a cluj-manasturi Ref. Dalkör, a sibiu Ref. Enekkar, a galatenii Ref. Dalkör és a telusai Róm. Kat. Enekkar. A női kari második csoportban a vlahai Ref. Nőszövetség Enekkara, a sigheti Ref. Enekkar és a satumarei Hildegarda Enekkara.

A hatodik országos dalosverseny iránt az egész országban nagy érdeklődés nyilvánul meg. Julius első napjait a szövetség vezetősége élén Inczedy-Joksmán Ödön dr. elnökkel a magyar dal ünnepeinek szánta és ezen az ünnepen az egész országból érkező énekkarok a versenyek során a transzylvániai énekkultra fejlettségéről tesznek tanúságot. Clujon nagy előkészületek folynak a számtalan dalárda fogadtatására és vendégül látására.

Felvételt hirdet az Irgalmas-rend

A romániai Irgalmasrend felhívással fordul azon ifjakhoz, akik hajlandóságot éreznek magukban a szerzetesi életre és a betegápolással kapcsolatos munkára. A Rendbe csak azok vételnek fel, akik a 18-ik életévüket betöltötték, az állam nyelvet bírják és legalább 4 középiskolai végzettségük van. Errettségi bizonyítvánnyal folyamodók előnyben részesednek.

A Rendbe lépni szándékozók sajátkezűleg megírt kérvényüket a következő okmányokkal szereljék fel: 1. Keresztvél és születési bizonyítvány. 2. Allampolgársági bizonyítvány. 3. Bér-málási bizonyítvány. 4. Orvosi bizonyítvány. 5. Az illetékes plébános, vagy hittanár ajánló levele zárt borítékban. 6. Erkölcsi bizonyítvány a világi hatóságtól. 7. Szülői beleegyezés és a szülők részéről kijelentése annak, hogy a rendebé lépő fiuktól a jövőben semmi néven nevezendő anyagi támogatást nem várnak. 8. Iskolai bizonyítvány. 9. Egy bizonylat arról, hogy a katonai előképzés (premilítár) kötelezettségének eleget tett. Az így felszerelt kérvények folyó évi augusztus hó 15-ig a romániai Irgalmasrend tartományi főnöksége címére, Oradea, Bulevardul Regel-Ferdinand No. 27. küldendők.

Kelt Oradea, 1938. június hó 5.

A tartományfőnökség.

Dr Ernst Häckel tanár nyelvpedagógus
VILAGMODSZERE

Tanuljunk könnyen, gyorsan angolul!

Az angol nyelv alapos elsajátításának könnyű és gyors módszere mindenki számára.

Irta: Dr Szenczi Miklós

az Aberdeen-ni egyetem (Nagybritánia) Magisztere a báró Eötvös József Collégium tanára.

A helyes kiejtés pontos megjelölésével, szójegyzék és a feladványok megjelölésével, dr Ernst Häckel tanár már imert és közkezdvelt módszere szerint feldolgozva és összeállítva,

A kiváló szerző neve és a Häckel módszer világsikerre biztosítottai az angol nyelvtan újszerűsége, kiváló értékei és rendkívül használható voltának.

Ez az az angol nyelvtan, melyből valóban a legrovidebb idő alatt, fáradság nélküli, örömmel és tökéletesen sajátíthatja el mindenki a ma már nélkülözhetetlen angol nyelvet.

Erre a könyvre vártunk!

Igen szép és gondos kiállításban füzve 215 le

Kapható: könyvosztályunknál.

LEGUJABB

Diplomáciai szakítás fenyeget Kína és Németország között

A hankai kormány megtiltotta, hogy a kínai hadsereg kiképzésére szerződött német katonai küldöttség eltávozzék

Párizsból jelentik: Feltűnést keltő hírek érkeztek Hankauból és Berlinből.

Elsősorban arról van szó, hogy a kínai kormány formálisan megtiltotta a német katonai misszió tagjainak Kína elhagyását a japán-kínai viszály befejezése előtt. A kínai kormány a következő két indokkal támasztotta alá rendelkezését:

1. A német katonai misszió tagjai, akik együttműködtek a kínai hadsereg legfelsőbb hatóságával, ismerik az összes kínai katonai titkokat s a jelenlegi helyzetben távozásuk valamennyi kínai katonai titoknak a japánok részére való kiszolgáltatását jelentené.

2. A német katonai misszió tagjait egyéni szerződések alapján alkalmazták Kínában; a Hitler kancellár részéről történt együttes visszahívásuk tehát flagráns megsértése a nemzetközi jognak és barátságosan cselekedet a birodalom részéről Kínával szemben.

Ezt a tényt még hangsúlyozottabbá teszi az a körülmény, hogy a visszahívás egybeesik Németország kínai követének visszahívásával s ennek következtében a kínai kormány is elhatározta, hogy visszahívja berlini követét.

A fenti híreket Berlinben is megerősítették, miután a birodalmi kormány hivatalos értesítést kapott, hogy a kínai követ egy hónapon belül véglegesen elhagyja a birodalmi fővárost és utóda már nem is fog megérkezni Berlinbe.

Mindézek következményeként a német kormány értesítette a hankai kormányt, hogy ha a német katonai misszió tagjait visszatartják Kínában, olyan helyzetet teremtve számukra, mely megakadályozza őket abban, hogy a Vezér és kancellár utasítását kövessék, — Németország meg fogja szakítani diplomáciai kapcsolatát Kínával.

Cseh bojkott a németek ellen

Prágából jelentik: A szudéta-német párt sajtóirodája közli, hogy a köztársaság területén több helyen bojkott-mozgalom indult a cseh lakosság körében a német kereskedők és a német áruk ellen.

Paraguay és Bolivia között kiújult a háborús veszély

Londonból jelentik: A Gran Chaco vitában Brazília részéről megkísérelt közvetítés nem járt sikerrel. Ugy Paraguayban, mint Bolíviában nagy csapatmozdulatok észlelhetők. A lakosság mindkét helyen menekül a veszélyeztetett zónából.

Nagy tüntetést rendeztek a jeruzsálemi zsidók a 18 éves Salamon Ben József kivégzése miatt

Jeruzsálemből jelentik: Jeruzsálemben szerdán nagy tüntetések voltak. A tüntetést zsidók rendezték amiatt, hogy kivégezték a 18 éves Salamon Ben Józsefet, aki márciusban rálőtt egy arab autóra. A zsidók szerdán bezárták üzleteiket és gyászfátyolt tettek kirakataikba. A zsidó tüntetések során a rendőrségnek több ízben közbe kellett lépnie. Több esetben összeütközésre került sor és néhány rendőr megsebesült. Számos tüntetőt letartóztattak.

BERLINBEN KIVÉGEZTEK KÉT GYERMEKRABLÓT. Berlinből jelentik: A Moabit fegyházban csütörtök reggel kivégezték a halálraítelt Götze Waltert és Götze Maxot. A két halálraítelt 1934 és 1938 között több rablózámadást követett el és több embert meggyilkolt. A halálbüntetést tulajdonképpen gyermekrablás miatt mondták ki.

A bécsi birodalmi helytartó Ausztria új állapotát dicséri

Bécsből jelentik: Seyss-Inquart birodalmi helytartó szerdán este egy népgyűlésen Kastelben heves szavakkal ostromozta azokat, akik azt híresztelik, hogy Ausztria népe az egyesítés óta elnyomásban él.

— Egységesek vagyunk — mondotta — és boldogok, hogy visszatérhettünk a nagy Németország határai közé.

Az összes volt osztrák vasműveket egyetlen birodalmi vállalatba szervezik

Berlinből jelentik: A birodalom megszerzte a Steyer részvénytársaság, a bécsi Simmering gépgyár, a grázi-judenburgi acélgár és a bécsi Baur-gyártelep részvénytöbbségét és bekebelezte a bányák és kohók Herman Göring konzorciumba. Ezzel az összes volt osztrák vasműveket egyetlen nagy birodalmi vállalatba foglalják össze. Az új birodalmi vállalat az egyéb német birodalmi vasművekkel is szorosabb összefüggésbe kerül.

Hore Belisah angol hadügyminiszter félti az életét

Névtelen levelek őt vádolják a katonai titkok megsértésével

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” szerint Hore-Belisha hadügyminisztert a Sandys-ügy kapcsán fenyegető levelekkel árasztják el. Ezért a hadügyminisztert állandóan titkos rendőrök kísérik és lakását a Scotland Yard emberei őrzik. A fenyegető levelekben sok olyan van, mely szemére hányja az angol hadügyminiszternek, hogy üzleti érdekeltségéből maga tette lehetővé a katonai titkok elárulását, s most mégis másokra akarja a gyanút terelni.

Csütörtökön a törökök bevonultak az alexandretti szandzsákba

Istanbulból jelentik: A francia-török meg egyezés alapján úgy tervezik, hogy a török csapatok csütörtökön vonulnak be az alexandretti szandzsákba. A török csapatok létszáma éppen olyan nagy lesz, mint a francia csapatoké és a törökök a szandzsák északi részét szállják meg.

Felgyült Valencia kikötőjének külső rakpartja

A nemzetiek bombái a kikötőben is felgyújtottak hat anyagszállító hajót

Párizsból jelentik: A „Journal” saragossai jelentése szerint Valenciában a külső rakpartok, ahol a külföldi hadianyagokat rakják ki, lángokban állnak. A nemzeti hadak hegyi állásaiból a tűz egészen jól látható. A tüzet légitámadások okozták. A bombák a kikötőben is felgyújtottak öt hadianyagszállító hajót. Ezek közül kettő el-süllyedt, de nem tudják róluk, hogy milyen le-bogó alatt futottak.

Apechírdetések

Egy szó ára 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. „Cim a kiadóban” további 10 lel. Allástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lel. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Lakás

Kiadó
augusztus 1-re 4 szobás összkomfortos lakás. — Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 25. szám.

Egyszobás
konyhas lakás július 15-re kiadó. Oradea, Str. Axenta Sever 13.

Szoba,
konyha, előszobás lakás kiadó. — Bodnár, Oradea, Str. Tache Joneșcu 45. szám.

2 szobás
komfortos lakás aug. 1-re kiadó. Oradea, Regele Ferdinand 49., illetve Str. Părintele Dănila 7. szám.

Két
utcai szobás, komfortos lakás augusztusra kiadó. Oradea, Andrei Mureșanu 14.

2 szobás
előszobás lakás azonnalra kiadó. Oradea, Str. Barier 5. szám. (Colonie Poșany.)

Központban
udvari parkettás szoba és konyhából álló lakás, szeptember, esetleg augusztus 1-re kiadó. Értekezni: Oradea, Str. Moldova 2.

Egyszoba,
konyha, előszoba kiadó július 1-re. Oradea Str. Oltenia 8. szám.

Magános
hölgyek részére butorított vagy butor nélküli utcai és udvari szoba kiadó. Cim: Oradea Str. Orfelinatului 4.

szület: Szent László-nyomda Rt. körforgógépés Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Három- és kétszobás
fürdőszobás lakások augusztus 1-re kiadók. Érdeklődni: Oradea, Oltenia-u. 2. szám.

Adás-vétel

Egy
jó menetelű cukorkaüzlet, családi okok miatt azonnal eladó. Oradea, Str. Alexandri 38.

Hangverseny zongora
eladó. Oradea, Str. Brațianu 27. szám.

Eladó
a Kertvárosban, Oradea Str. Sf. Josif No. 20. alatti villaszerű magánház 1000 m² méter telekkel 150.000 lelért. Feleár rajta maradhat. Ugyanott eladó egy kis Singer varrógép is

Egy
jókarban lévő Singer varrógép eladó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga 30.

Veszek
aranyat, ezüstöt, briliánst. Herbst ékszeráruház. Oradea, Bule Regele Ferdinand 3.

Zongora,
rövid, keresztthuros, hési gyártmány, olcsó eladó. Cim: Oradea Str. Petőfi 10.

Különféle

500 lelt kap,
aki vasárnap este Fülöp szőlő közelében elveszett fehér pinos kutyát megtalálja vagy nyomára vezet. A kis kutyán póráz volt. Oradea, Európa szállóiban.